

**Magyar kisebbségi
érdekekért harcol
az Aradi Közlöny**

Mint ahogy Timisoarán se attól fő a város urainak feje, hogy mivé lesz a város ingatlanvagyon: a cél az, hogy az interimár-bizottság urai olcsó pénzen szerzett városi ingatlanait minél előbb értékes városi belsőségekkel cserélhessék ki, amint arról huszonhat beadvány tanuskodik a Magyar Párt ottani vezetőinek megállapítása és tiltakozása szerint. Csodálható-e, hogy ilyen körülmények között a mohóság étvágya s a merészség lendülete addig ragadtatja magát, hogy érvényes szerződések, egyházi konvenciók, az alkotmány rendelkezéseinek és a nemzetközi egyezmények utasításai ellenére is, a kisebbségi kisegzisztenciák után, a kisebbségi egyházak vagyona felé nyujtsa ki kezeit, nacionalista jelszavakkal igyekezve tulkiáltani a megtámadottak tiltakozását...?

Mi, akik itt élünk a nyugati határszélen, jól tudjuk, hogy lokális tényezők hatalmaskodásáról van szó, amelyek semmivé teszik a kisebbségi társadalom lelkében a felelős kormányzati tényezők kijelentéseinek gyakorlati értékét. Hogyan hissen az egyenlő elbánás, az elfogulatlanság ígéiben az a kisebbségi állampolgár, aki a gyakorlatban csak a türelmetlenség megnyilatkozásainak egzisztenciálisan komoly jeleivel találkozik? Hogyan ad-hasson hitelt a miniszterelnök kijelentéseinek, amidőn a csendőrmester, a jegyző, az interimárbizottsági korifeus és másegység lokális földi hatalmasság cselekedetei azokra lép-ten-nyomon rációfolnak...?! Igaz, hogy nincs olyan igazságtalanság, amit jóvá ne lehetne tenni. De mi minden történik addig amíg egy elszenvedett jogtalanság, egy rövidlátó intézkedés, amely százak és ezrek lelkébe égeti bele a csalódás tüzes bélyegét, a bürokrácia hosszú utján a jóvátévő fórumig elérkezhetik?

Oradea és Timisoara messzi van Bucu-restitől; nehezen hangzik el odáig a segélykiáltás az igazság után. Am amint időt tudott szakítani magának a kormány, hogy végiglátogassa ténylegesen is a tartományi fővárosokat, úgy arra is rá kell mielőbb szánnia magát, hogy a nyugati határvárosok kisebbségi lakosságának, sőt az egész erdélyi magyarság megnyugtatójának érdekében, vonja felelősségre a maga helyi pártmberreit cselekedeteikért. Mert vagy vállalja a kormány a felelősséget mindazért, ami ezek-

**Drámai jelenetek
az osztrák rendőr-lázadók
statáriális tárgyalásán**

**Az elnök megrendítő bejelentése — Dollfuss utolsó munkája
— Starhemberg herceg esküje Ausztria függetlenségére —
Papen Bécsbe utazott — A kormány elmozdította egy lap-
vállalat igazgatóságát**

Bécsből jelentik: Bécsben tegnap Dollfuss emlékére gyászünnepséget rendeztek a Hősök-terén. Este 7 órakor a nemzeti gyász jeléül egész Ausztriában szünetelt a forgalom. A vonatok, a villamosok, az összes járművek, a gyalogosok egy percre megálltak, hogy így juttassák kifejezésre azt az egységes gyászt, amelyet Ausztria nagy kancellárjának, dr. Engelbert Dollfuss-nak elvesztése okozott.

A bécsi gyászünnepség alkalmával a kormány tagjai a Burg erkélyén foglaltak helyet. Valamivel hat óra után dr. Stefan, a Hazafias Front országos vezetője az emelvényre lépett és *ünnepélyes formában hűségesküt tett Schuschnigg kancellárnak és Starhemberg hercegnek.* Stefan hangsúlyozta, hogy az osztrák nép Starhemberg és Schuschnigg személyében látja a Dollfuss-hagyományok letéteményeseit. Ezután Schuschnigg kancellár emelkedett szólásra a Burg erkélyén és a következőket mondotta:

**Akik politikai meggyőződésből
gyilkolnak . . .**

— Az, ami tizennégy nap előtt történt, jól előkészített, alattomos tördelés volt Ausztria ellen.

Azok, akik elvakultságukban nemcsak Ausztriának, hanem önmaguknak is ellenségei, igen jól tudják, hogy hol van az új Ausztria legsebezhetőbb pontja. Dollfuss Engelbert dr. pótolhatatlan veszteség Ausztria számára és mi, akik az ő helyén állunk ma, csak azt a munkát folytathatjuk, melyet ő megkezdett, lángoló lelke fölött azonban nem rendelkezünk.

Olyanokkal, akiknek politikai meggyőződése az, hogy a béke és a megértés érdekében gyilkolni kell, nem tárgyalunk.

Nem ellenséges szándékkal állunk itt, hanem békejobbot akarunk nyujtani mindenkinek, de csak annak a békejobbját fogadjuk el, ekinnek a keze nem véres.

Közel hatvanezer főnyi tömeg ünnepelte Schuschnigg kancellárt, majd pedig Starhemberg herceg lépett az emelvényre és ezeket mondotta:

— *Esküszöm itt az osztrák nyilvánosság előtt, hogy amíg lélegzem tudok, tántoríthatatlanul küzdök Ausztria függetlenségéért.* Figyelmeztetésül és intelmül mondom ezt azoknak, akik abban a megtiszteltetésben részesültek, hogy osztrákoknak születhettek és ezt a történelmi hivatást nem tudják kellőképpen méltányolni. Nem véletlen az, hogy az ember osztráknak születhetik-e, vagy sem. Akit a mi Istenünk, Megváltónk atyja ide, erre a pontra helyezett, az történelmi hivatást köteles betölteni, ugymint az égi atyának ama fia, aki hitéért és meggyőződéséért a keresztfán

ben a városokban folyik és akkor egyszerűsmindenkorra meghazudtolja önmagát: vagy pedig erőlyes kézzel fekezi meg az elfogultság hatalmi tulkapásait, példát statuál

lehelte ki nemes lelkét. Küldetés az, amelyet nekiünk, osztrákoknak be kell töltenünk.

Ne higye senki, hogy Ausztria függetlensége a mi magánügyünk csupán.

Nem vagyunk hatalomvágyók és nem vagyunk Cézárok. Ha csak a magunk ügyéről volna szó, úgy már rég fejet hajtottunk volna és megnyugodtunk volna az eseményekben, mert mint jó keresztények, elítéljük a gyilkosságoknak ama sorozatát, melyet szomszédunkkal folytatott áldatlan harcunk akaratlannul is megkíván.

— Elviselhetjük volna a sorsnak minden csapását akkor, ha nem élne bennünk az isteni hit, hogy Ausztria függetlensége nem csupán a magunk ügye.

Ausztria függetlensége Európa ügye,

az európai béke ügye és mi, akik itt, ezen a helyen állunk, Isten rendeltetéséből vagyunk kénytelenek oly küldetést teljesíteni, melyet a kereszties lovagokhoz méltó törhetetlen hittel, bátorsággal és elszántsággal teljesíteni is fogunk!

Az osztrák kormány tegnap este tartott minisztertanácsán elhatározta, hogy munkaügyi kormánybiztost nevez ki, azzal a feladattal, hogy minden munkásmozgalmi kérdést figyelemmel kísérien és abba — szükség esetén — beleavatkozzon. Ha a kormánybiztos — aki az összes ausztriai üzemeket felülvizsgálja — úgy találja, hogy a munkaadó jogtalan követeléseket támaszt a munkássággal szemben és ezzel egyuttal az állam érdeke ellen is vét, a munkaadó tulajdonát képező gyárat, vagy műhelyt az állam számára kisajátíthatja. Ha viszont azt állapítja meg, hogy a munkásság követelése nemzetellenes, köteles a hazafiatlan érzeimű munkásságot államhű munkássággal kicserélni.

Állítólag törvénytervezet készüli, hogy a kormány bármikor beavatkozhatson az egyetemek autonómiájába és elbocsájtthassák az államellenes működést kifejtő tanárokat.

**Rendőr-vádoltak
a statáriális bíróság előtt**

A július 25-ik lázadás rendőrvádoltjainak ügyében ma folytatták a statáriális katonai fő-tárgyalást. A vádoltak továbbra is tagadnak és főleg azt nem akarják elárulni, hogy ki volt az az állítólagos rendőrfelügyelő, aki parancsot adott nekik az erőszakos felépésre. A sok kertelés után az elnök ünnepélyes hangon így szólt hozzájuk:

— Mindnyájukat figyelmeztetem, hogy nagyon kétségbeesítő helyzetben vannak. Ha neveket tudnak bemondani, tanukat igyekeznének beidézíteni, akkor csak könnyíténe nek a helyzetükön.

A vádoltak megrendülve halgatták az

nemcsak a közvagyonnal való lelkiismeres gazdálkodásra, de az érvényesíteni, talán csak megélni kívánó népkisebbségek munkájának, felkészültségének megbecsülésére is.

elnök bejelentését, azonban továbbra is tagadtak. Végül az egyik védő kérte egy Pöllhuber nevű, Magyarországra szökött puccsista sürgős kihallgatását. Kijelentette, hogy Magyarország ugyanis a politikai menekülteket vádlóként nem fogja kiszolgáltatni, de ha tanúként idézik, akkor esetleg kiadja. A bíróság nem hozott határozatot, hanem a tárgyalást holnapra napolta.

Csak most került nyilvánosságra, hogy Dollfuss, amikor a merénylők fogozószobájába behatoltak, a Theater an der Wien szanálási tervén dolgozott. A terv szerint ugyanis részvénytársaságot alakítottak volna, állami bankok részvételével a sztabáz megmentésére és Dollfuss a tervet nagy szimpátiával fogadta és munkálkodott annak megvalósításán. Ezért most az iránta való kegyelemből is

be akarják fejezni az ő szellemében a színház szanálását.

Papen volt alkancellár ma délután utazott el Bécsbe, hogy elfoglalja új állomáshelyét a bécsi követség élén.

Az osztrák kormány ma délután közölte a Wiener Neueste Nachrichten kiadóhivatalának vezetőségével, hogy

a kormány határozattal elmozdította a lapvállalat egész igazgatóságát

és a lap élére kormánybiztosnak dr. Olschic Leonardot, a Telegrafische Compagnie könyvmatos újság főszerkesztőjét állította. A lap eddig a német nemzeti irányzatot képviselte és a régi parlamenti nagynémet pártoknak volt a hivatalos organuma.

Hatvanmillió lej egyenesadótartozást engedett el a pénzügyminiszter Arad megye 93 községének

Groza János dr. megyei prefektus nyilatkozata a megyei közigazgatás gazdasági reformterveiről — 83 millió kintlevősége van a megyei községeknek — A megyei háztartást őszig rendbe kell hozni

Általános figyelmet keltett országszerte az a gyors intézkedés, amellyel a timisoarai minisztertanácsban Sassu földművelésügyi miniszter igyekezett orvosolni Arad megye gazdasági helyzetét részéről eléje terjesztett panaszokat a buzaárak hanyatlásáról. Mint megírta az Aradi Közlöny, a miniszter azonnal intézkedett, hogy meginduljanak Arad megyében is a buzaárjavító intervenciók vásárlások. Erre vonatkozólag Groza János dr. megyei prefektus a következő érdekes közléseket tette az Aradi Közlöny munkatársai előtt:

— Az arad megyei intervenciók buzaárjavításokat a varsandi állami hitelszövetkezet egy kirendeltsége útján kezdte meg Arad megyében. Eddig egy millió lejre történtek már is árjavító buzaárjavítások, érezhető módon javítva a helyzetet. Reméljük, hogy az intézkedés folytán, az arad megyei buzaárjavító helyzete lényegesen javulni fog.

— Mitita Constantinescu pénzügyi államtitkár ur egyébként máris szavának állott — mondotta a továbbiak során a megyei prefektus — és az eladósodott arad megyei községek közül eddig kilencvenhárom községnek engedte el az egyenesadótartozását,

esetenként 25—30—50 százalékos engedménnyel könnyítve meg helyzetüket. Az egyenesadó egy részének elengedése 1934. április hó 1-ig bezárólag történt meg s ez a tény mintegy hatvanmillió lejre csökkentette az arad megyei községek egyenesadótartozásainak összegét. Hogy csak egy példát mondjak: Cermeu község 900.000 lejre tartozott az államnak. Mivel sikerült kimutatnunk, hogy ennek az adósságtételnek évről-évre eszközölnöd továbbvezetése csak a község terheit növelné automatikusan, érveink következtében

a pénzügyminisztérium 692.000 lejt engedett el egyszersmindenkorra Cermeu községnek

s így lehetőség nyílik rá, hogy a község a fennmaradó összeget letörleszthesse.

— A megyei közigazgatás gazdálkodásának egyik nagy terhelését jelenti az a mód, ahogy egyes járáásokban gazdálkodtak egyes jegyzők, akik, ahelyett, hogy csak annyit költöttek volna, amennyi tényleges bevételeik volt az illetékes költségvetésük keretei között, egyszerűen hitelek igénybevétele útján költek, míg a bevételi előirányzatuknak megfelelő összegnek még a felét sem inkasszálták. Ez a jelenség eredményezte azt az-

MINDENKINEK
módjában áll **MERCUR könyvre**
6 HAVI Tronchoat,
felöltő, 9124
HITELRE tólkabát,
börkabát,
iskola-öltöny
szükségletét kirakati olcsó ár mellett beszerezni
MUZSAY ruhaüzletben.

után, hogy az arad megyei községek 83 millió lejes kintlevőséggel rendelkeznek, viszont

a jelen pillanatban is 41 millió adósságuk van.

Remélem, — fejezte be érdekes fejtegetését a megyei prefektus, — hogy a kintlevőségek 40—50 százalékát még ez év folyamán sikerül beinkasszálnom és így az adósságok eltüntetésére van remény. Amint azt elérnem sikerült, radikális célszerűséggel vezetjük be Arad megye egész közigazgatásába azt az elvet, hogy mindenki csakis annyit költhessen, amennyi nem haladja meg a bevételeinek összegét.

A király meglátogatta a Valeni de Munte-i szabadegyetemet

Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt Valeni de Munte-ban az ott levő szabadegyetemet meglátogatta II. Károly király. A városkát ebből az alkalmából feldiszetették és az utvonalakon diadaliveket emeltek. Az uralkodót az államhárom Iorga professzor és Sefescu prefektus fogadták és természetesen megjelentek a fogadtatáson a szabadegyetem hallgatói is. A polgármester sőt és kenyeret nyújtott át az uralkodónak, majd pedig a vendégek a szabadegyetem épületébe vonultak, ahol az énekkar a királyinnusz hangjával fogadta az uralkodót. Itt Iorga professzor mondott köszöntőt és rámutatott a szabadegyetem céljaira. A király meleg szavakban válaszolt, majd pedig helyet foglalt a disztribúción, amely előtt népviseletbe öltözött csoportok vonultak el. Délelőtt Iorga ebédre látta vendégül az uralkodót.

Augusztus 15-én az uralkodó jelenlétében felavatják az új constantai repülőteret.

Az ápolónő

ANDREA DI SILVO

Pietravalle kis sportkocsiján igyekezett haza Milánóba. Egy fordulónál észrevette, hogy mintegy kétszáz méteres távolságban egy fénypont gyors egymásutánban villan fel és alszik el, mint a világitó torony jelző tüze. Azonnal lelassított. Fényezőrója vakító fénykévéjében egy magas nőalakot pillantott meg ápolónő egyenruhában. Ott állt az út közepén, egyedül, és kezében villamos zseblámpa volt. Azzal adta ezeket az elmés vészjeleket.

— Mi baj van itt? — kérdezte udvariasan, de kissé megiepetten, mert nem látott autót.

A bájos „testvér” kérő pillantással így szólt: — Milánóba megy? — és mélyen sóhajtott, mint aki nagy bajban van.

— Egyenesen Milánóba...

— Nem tudom, megkérhetem-e arra, hogy engem a kocsijára felvegyen? — folytatta kérésző hangon. — Táviratot kaptam, hogy az anyám súlyosan beteg. Valdoraleban voltam... lekéstem az esti vonatból... Kijöttem ide az utra, abban a reményben, hogy találom valakit, aki felvesz...

— Tessék mellém ülni — mondta Pietravalle habozás nélkül. A lány beült a vezető ülésre Pietravalle mellé. A kezében kis kezitáska volt. Pietravalle kivette a kezéből. Feltűnt a nagy sulya. A hátsó ülésre tette. A lány figyelmesen nézte, amíg a táskát megfelelően el nem volt helyezve.

— Végtelenül hálás vagyok a kedvességéért... — mondta a lány. — Megöl a türelmetlenség, mert nem tudom, hogy anyámnak igazában mi a baja.

Pietravalle bólintott és kilencven kilométerre állította be a sebességet.

Amikor már a láthatáron feltűnt a város vörösvisszfénye, Pietravalle kissé lelassított s a lányhoz fordulva így szólt:

— Nekem nincs már ma sietős dolgom. Ha tetszik, szívesen elviszem a lakásáig.

— Nagyon köszönöm, de a városban majd át-

ülök egy taxira — szabadkozott a lány, de végül nagy köszönettel mégis belenyugodott és szép, nagy szemével megmentőjére nézve mondta:

— Ha igazán olyan végtelenül kedves akar lenni... a Piazza Moszkván lakom, 12. szám alatt.

— Arra megyünk — mondta Pietravalle.

— Maga olyan végtelenül figyelmes, hogy alig merek még szerénytelenebb lenni...

— Csak rendelkezék velem...

— Nos, ha megengedi... Mehetnének-e az Excelsior szálló felé. Ott lakik a néném, s hátha ő tud valamit az anyám betegségéről... Nem bírom már ezt a bizonytalanságot...

Az autó megállt az Excelsior főkapujánál.

— Én közbé egy percre bemegyek a bárba, iszom egy Martinit — mondta Pietravalle —, de mire kijön a kocsihoz, már ott várom.

Együtt bementek a szállóba. A nő kezébe vitte a kezitáskáját s az előcsarnokban a portáshoz ment, barátunk pedig hosszú lépésekkel bement a közelben lévő bárba. A mikor három perccel később visszament a kapu mellé állított autójához, a lány még nem volt ott. Beült a kocsiba, várt...

Negyedóra elteltével gyanusnak tűnt fel a hosszas távolléte. Bement a portáshoz, aki azonnal emlékezett:

— Az ápolónő, aki Signorral jött? Hogyne... Amint ön a bárba ment, a hölgy hozzám jött s azt kérdezte, hogy itt lakik-e Sangiominij márkinő.

Megköszönte, kiment a kapun és egy taxiba ült.

Pietravalle álmatlan éjszakán át törte a fejét, hogy ez a szép fiatal nő mért csapta őt be. Hamarabb kapta meg erre a választ, mintsem sejtette. Amikor ugyanis reggel az újságot olvasta, nagy cím öltött a szemébe: „Nagy ékszerablás Valdoraleban.” Az volt ott megírva, hogy Beltrano milánói gyáros valdoralei villájában tegnap este, miközben a cselédség a nagy estély vendégeivel volt elfoglalva, a ház asszonyának óriási értékű ékszereit a hálószobája falába épített páncélrekeszből kilopták. A tettes nyilván tájékoztatva volt a helyi viszonyokról.

„A szép ápolónő...” — ez volt Pietravalle első gondolata. Felkereste a károsult Beltranót, aki régi ismerőse volt és együtt elmentek a rendőrségre. Ott elmondta tegnapi országúti kalandját, de bájos utasáról csak annyit tudott bementeni, hogy feltűnően szép, magas nő, akinek az ápolónő viselet is nagyon jól állt. Ebből természetesen a rendőrség nem sokat tudott következtetni. A tettes nyomtalanul eltűnt...

Hetek múltak el. Egy este Pietravalle a Scaliában a földszinten ült. Egy földszinti páholyban a felvonás közben ismerősnek tetsző, szép, fiatal lány arcéle tűnt fel neki. Elegáns, sportember benyomását keltő ur társaságában volt. Amikor teljesen Pietravalle felé fordult, nem lehetett kétsége: az országúti kalandbeli „ápolónő” volt.

Egy első emeleti páholyban már korábban üdvözölte Beltranót. Most felrohant hozzá:

— Ott ül a földszinti páholyban, a B. bejárat mellett, az „ápolónő” — sugta a fülébe.

Beltrano izgatottan lejtött vele a páhollyal szembe lévő bejáratához. Amint Beltrano a nő kísérlőjét meglátta, elhalványult s így szólt:

— Most már értem. Az az ur a feleségem régi ismerőse... Én alig ismerem... Azon az estélyünkön is ott volt és migrén ürügye alatt az emeleten egy szobában lefeküdt. A szomszéd szobában történt a rablás... Erre nem gondoltam volna...

Amikor a detektívek a szép párt egy jegyződével kihívták a folyosóra, s ott azok megpillantották Beltranót és Pietravallet, a nő elhalványult s mikor a detektív a bilincset a kezére tette, megvető pillantással nézett végig kísérlőjén s így szólt: — Ugy-e mondtam, hogy ha veled látnak, abból baj lesz. Az asszonyok végzete a férfiak butasága...

— Ne okoskodj, „öld Róza” — mondta a detektív halkán, de határozottan, — ismerünk, ha nem is mutatkozol be.

Pietravalle elhatározta, hogy az országúton magányos hölgyekkel szemben jövőben óvatosabb lesz, nehogy újra defektust kapjon

Széleskörű amnesztia Németországban

Mindenkit szabadon kell bocsátani, aki bűnét őszintén megbánta — Gyászsistentisztelet Bucurestiben Hindenburg emlékére

Berlinből jelentik: Hindenburg köztársasági elnök elhunyt és Hitler-nek vezérkancellárrá való kikiáltása alkalmából ma

széleskörű amnesztia-rendeletet bocsájtottak ki Németországban.

Az amnesztia kétirányú, kegyelmet biztosít a közönséges büncselekményekben elmarasztalt egyéneknek és büncselekményekért elítélteknek és külön amnesztiát ad a politikai cselekedetkért büntetésre kimondott vádlottaknak.

A közkegyelmezésről szóló törvény elengedi mindazoknak a büntetéseit, akik hat hónapig terjedő fogházbüntetésben és ezer márkáig terjedő pénzbüntetésben részesültek, feltéve, ha a közkegyelemben részesült egyének büntetlen előéletűek. A három hónapig terjedő büntetéseket elengedi akkor is, ha előzetesen büntetett egyénről van szó.

A politikai amnesztiában azok részesülnek, akik a vezérkancellárt sértették meg vagy az állam jóléte vagy tekintélye ellen támadtak. Kimondja azonban a rendelet, hogy csak azok részesülhetnek amnesztiában, akik nem államellenes meggyőződésűek. Elengedik a büntetésüket azoknak a nemzeti-szocialistáknak is, akik a harc hevében tulbuzgóságból más nézetben levő politikai személyiségeket támadtak meg.

Az amnesztia-rendelet ma, csütörtökön életbe is lépett.

Az United Press arról értesül, hogy az osztrák nemzeti-szocialista párt müncheni vezetőségét szabadsággolták,

a pártot feloszlatták, mindjárt azután, hogy Papen agreementje Bécsből megérkezett.

A ma megjelent amnesztia-rendelettel kapcsolatban Hitler vezérkancellár rendeletet küldött az összes rendőri és igazságügyi hatóságokhoz, amelyben a védőbizletben lévő egyének ügyének sürgős felülvizsgálását rendelte le. Elrendelte, hogy

szabadon kell bocsájtani mindazokat az internáltakat, akiknek a vétkeik enyhébb elbírálás alá esik.

A szabadonbocsájtás előtt a védőbizletben lévőeknek ki kell jelenteniük, hogy a jövőben tartózkodnak minden agitációban való részvételtől. A vezérkancellár leiratának érdekes része az az utasítás, amely szerint jóindulattal kell elbírálni azokat az eseteket, amelyek a június 30-iki lázadással függnek egybe.

Lehetőleg minden egyes őrizetben tartott egyént amnesztiában kell részesíteni, aki vétkét őszintén megbánta

Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt 11 órakor a bucuresti-i lutheránus-templomban gyászsistentiszteletet tartottak Hindenburg emlékére, II. Károly királyt az istentisztele-

ten *Ilasievici* udvari marsall képviselte és *Tatarescu* miniszterelnökkel az élen megjelentek az istentiszteleten a kormány tagjai, a diplomáciai karok és a német kolónia képviselői, valamint a bucuresti-i garnizon részéről tizenöt tábornok.

Seldte birodalmi munkaügyi miniszter a nemzeti-szocialista német frontarcosok (az acélszakosok) szövetségének vezetője felhívást bocsájtott ki, amelyben többek között a következőket mondja:

„A sors a német népnek Hitler személyét adta Hindenburg utódjául. Éppen ezért nekünk semmi kétségünk sem lehet afelől, hogy augusztus 19-én miképpen szavazzunk. Azt a fogadalmat, amelyet annakidején védnökünk-re, Hindenburg tábornokra tettünk, átvisszük a Vezérre. Legyetek egységesek, tartsatok össze és mindnyájan „Igen”-nel szavazzatok”.

A birodalmi munkaközvetítő hivatal jelentése szerint 1934 július 31-én a munkanélküliek száma Németországban 2 millió 425 ezer volt, még pedig 1 millió 993 ezer férfi és 432.000 nő. Az előző hónappal szemben 54 ezerrel csökkent a munkanélküliek száma.

A timisoarai piaristák megfelebbezték a rend telkének átírását

A rend cserébe kapta a várostól a tulajdonában levő telket — Különös telekcseréket engedélyezett a város vezetősége

A timisoarai piaristák ismeretes telekügyében a rendtartomány főnöksége ma benyújtotta fellebbezését. Mint ismeretes, Timisoara városa ideiglenes bizottságának kérelmére, a járásbiróság, mint telekkönyvi bíróság, a rend meghallgatása nélkül átírta a város nevére a rend telkét, iskoláját és házát. A benyújtott fellebbezésben dr. Biró Vencel, a rendfőnök utal arra, hogy a telekkönyvi módosítás rövid uton csak akkor történhet, ha az eredeti telekkönyvelésnél írás-, vagy formahiba történt. Erdembeli áttelekkönyvezést csakis bírói ítélet alapján lehet végezni.

A rend a kérdéses telket 1911-ben cserébe kapta a várostól, azért a telekért, amelyen ma a városi könyvtár, a zeneiskola és a Hitelbank palotája áll.

A régi telek százhetvenkilenc éven át volt a rendház birtokában. A cseréről szóló okmányokban a város elismeri a rend tulajdonjogát. Ha a mostani telekkönyvi intézkedés jogerőre emelkednék, ez egyenlő volna a rend vagyonának szekularizációjával, de minthogy Romániában ilyen törvény nincs, az intézkedés minden jogalapot nélkülöz. A fellebbezés Románia és a Vatikán között létrejött konkordátummal bizonyítja, hogy a piarista-rendnek jogában állott ingatlanokat szerezni. A

„Önkéntes szabadságra”

tanácsolták az oradeai villamosművek igazgatóját, mert nem hajtotta végre a kisebbségi alkalmazottak elbocsátását

Az a konfliktus, amely Oradea város átmeneti bizottsága és a villamosmű igazgatója között keletkezett, új fordulathoz érkezett. Mint ismeretes, *Bazili Mihály*, a városi villamosművek igazgatója, az interimár-bizottságnak azon határozatát, amelyben 94 kisebbségi alkalmazott azonnali elbocsátását írta elő, nem hajtotta végre, illetve annak végrehajtását függőben tartotta *Mosoiu* polgármester Bucurestiből való hazaérkezéséig, mert — véleménye szerint — a szakemberek eltávolítása veszélybe sodorhatta volna az üzemet és súlyos károkat okozhatott volna a városnak. Az átmeneti bizottság tegnapi ülésén azt kérték, hogy függeszték fel állásából *Bazili* igazgatót. A bizottság végül is úgy határozott, hogy megkéri az igazgatót, hogy mindaddig, amíg a városvezetés a vizsgálatot ellene be nem fejezte, menjen „önkéntes szabadságra”.

A felfüggesztés tervét több ok miatt vetették el és ezek egyike az volt, hogy attól tartottak, hogyha *Bazili Mihályt* felfüggesztik, a villamosüzemek munkássága az igazgató iránt érzett simpatióból szabatázsba kezd. Az új kinevezések körül egyébként már is különös események történtek. Így például az átmeneti bizottság ülésén maga *Mosoiu* polgármester jegyezte meg mosolyogva, hogy a *Crisana* egész futballcsapatát kinevezték az üzemekhez. A polgármester egyébként 18 elbocsátott szakmunkást visszatartott, mert belátta, hogy ezeknek elbocsátása az üzemek zavarnélküli működését veszélyezteti.

Könnyíteni akarunk az adóterheken

— mondotta Slavescu pénzügyminiszter. — Elkészült az álláshalmazás megszüntetéséről szóló törvénytervezet

Bucurestiből jelentik: A fővárosban olyan hírek terjedtek el, hogy a kormány újabb adónemek bevezetésével és a jelenlegi adók emelésével foglalkozik. *Slavescu* pénzügyminiszter ezzel kapcsolatban a következőket mondotta a sajtó munkatársai előtt:

— Meglepnek ezek a hírek és kategorikusan megcáfolom azokat. A kormány programján jelenleg más kérdések szerepelnek. Nincs szó sem új adónemek bevezetéséről, sem pedig az adók emeléséről. Amikor kormányra jöttünk, hangsúlyoztuk, hogy könnyíteni akarunk az adóterheken és azt részben el is értük.

A pénzügyminiszter megcáfolta az aggle-

gényadó bevezetésének hírét is. A belföldi kölcsönrel kapcsolatban kijelentette, hogy erről a kérdésről a jövő héten nyilatkozik a sajtónak.

Ma délután 5 órakor *Tatarescu* elnöklétével minisztertanács volt, amelyen az állami apparátus egyszerűsítéséről, racionalizálásáról, az illegálisan állásba helyezett tisztviselők revíziójáról és az álláshalmazás megszüntetéséről szóló törvénytervezet tárgyalták le. A minisztertanács ratifikálta a tervezet elkészítésére kiküldött bizottság jelentését és a megszövegezett dekrétumot a király elé terjesztik aláírás végett. A minisztertanács elhatározta, hogy a törvény az aláírás után a Monitorul Oficialban való megjelenés napján lép életbe.

romániai rendtartomány a kánonjog 69. paragrafusában értelmében jogi személyiség és a konkordátum, valamint az állam kultusz-törvénye ezt a jogi személyiséget ugyancsak elismeri. A fellebbezés végül is a telekkönyvi végzés hatálytalanságát kéri és a telekkönyvi tulajdonjogi bejegyzésnek a piarista-rend javára való újlagos bevezetését.

Timisoara interimár-bizottsága egyébként az utóbbi időben több telekügyben hozott határozatokat. Legutóbb olyan határozatokat hozott, amelyekben

engedélyezte több telektulajdonosnak városi telekkel való telekcseréjét.

A határozathoz megszerezték az általános érvényű belügyminiszteri engedélyt, amely bírósági szakértői felbecslés után hozzájárul egyenlő értékű telkek kicseréléséhez. A Magyar Párt az említett határozatok ellen fellebbezést adott be a járásbirósághoz és rámutatott arra, hogy a telekcserék nem a valóság-nak megfelelő értékek alapján kerültek a bíróság elé. Hangsúlyozták a fellebbezésben azt is, hogy a telekcserék pártpolitikai, rokoni és baráti alapon jöttek létre, sőt maguk az interimár-bizottsági tagok is juttattak maguknak cseretelek formájában jelentős vagyontkat. Egyébként dr. *Cimponeriu* Virgil főügyész egymásután adja be a timisoarai I. számú járásbirósághoz a város által jóváhagyott telekcserékre nézve a kérvényeket bírósági szakértői felülvizsgálat céljából. Eddig 23 ilyen kérvény futott be a járásbirósághoz.

CORSO-mozgó ma utoljára!

7¹/₄, 9¹/₄ órakor!

Szőke Szakáll, Verebes Ernő, Victor Dekowa.

Volt egyszer egy muzsikus!

Jön: MAI LANYOK!

Humoros sportfilm! — Modern tengeri felvételek!

A sátoros királytól az arany-

ágacskaig
A magyar história sorsdöntő esztendőiről ír regény-ciklust Szántó György, a népszerű aradi író. — A „Stradivari” szerzőjének tragikus és boldog élete. — Meghítt beszélgetés Szántó György életéről, terveiről és a világról, amelyet sokkal jobban ismer, mint a látó emberek

(Copyright by Paál Jób.)

Baden bei Wien, 1934. augusztus.

Marienbadból utaztam Prágába, magyarok ültek szemben velem a kupében és — olvastak. Könyvből, újságból Amikor a vonat Karlstein várához ért, mindnyájan az ablakhoz szaladtunk, egyesegyedül az a vörös haju nő maradt ülve, akit szemmel láthatólag lekötött az olvasni valója. A regényének, amit Marienbad óta a kezében tartott, „Stradivari” a címe és Szántó György az írója. Az utolsó hetekben sokszor találkoztam ezzel a könyvvél. Vonaton és a fürdőhelyek parkjában egyaránt. És mindenütt teljesen és tökéletesen lekötötte az olvasó figyelmét.

Tegnap a Gutenbrunn sanatórium ligethalljában figyeltem meg, hogy a Kassáról Bécsbe származott kitűnő orvos

még az ebédet is elkéste Szántó György Stradivari-a miatt...

És valahányszor felém integet ennek az érdekes regénynek címdala, mindig lelkiismereti furdalást érzek. Eszembe jut a tartozásom — önmagammal szemben.

Ismerem a Stradivarius kitűnő íróját, aki szívemhez nőtt barátom. Ambár csak kétszer beszéltem vele az életben. És mégis talán legközelebb áll hozzám azok között, akiknek mesétsége az írás, szerszáma a kattogó írógép. Órák hosszat ültünk szemben egymással az aradi Dácia kávéház csöndes szögletében, hallgattam érdekes beszédét, olvastam a lelkében, melegen megszorítottam a kezét. Amikor tavasz elején búcsút mondott Erdély földjének, úgy éreztem, hogy sok-sok riportom között leginkább a szívemből fakad az, amit erről a beszélgetésről vetek majd papírra. És aztán: egymás után megírtam valamennyit, a Szántó Györggyel pedig adós maradtam...

Pedig azóta: hányszor járt eszembe az író...

Szántó György műhelyében

Nem fér kétség hozzá, hogy a magyar irodalom reneszanszát ma Erdélyben lehetjük meg és az erdélyi irodalomnak egyik legkitűnőbb reprezentánsa Szántó György.

Kilenc regényéről tudok. De lehet, sőt bizonyos hogy ennél több írását sorozhatjuk a magyar irodalom kincsei közé. Első nagy írása: „Sebestianus utja elvégeztetett...” Ebben a maga sorsát írta meg. A „Babel tornya” a tatárjárásról szól. A „Bölcső és a föld”: trilógia. Az utolsó esztendő gazdag termése: „Mata Hari”, „Semiramis” és a „Stradivarius”. A háboruban katona volt, fejlődést kapott, kigyógyult, hazajött, megházasodott. Azután egy napon sorvadni kezdett a szemvilága. Először csak vibrált előtte minden, aztán foltokba szaladt át a képek konturja és — Szántó György sorsa előtt megállt az orvosi tudomány. Elkövetkezett sorra a szomorú reggel, amikor a felkelő nap nem jelentette számára a sugarak aranyos tobzódását.

És ezen a reggelen jegyezte el magát Szántó György az irodalommal.

Egyemeletes csöndes ház három szobájában van az otthona.

A falakon köröskörül képek. Valamennyit ő festette. Egy gazdag fantáziájú művész tarka foltjai tobzódhatnak a képeken.

Ezt a fanfáziát mentette át Szántó György az irodalom számára.

Az ablak mellett ott áll az írógépe. És jobbról kéziratpapirosok. Az író maga gépel. Gyorsan, hibák nélkül. Leül a masina mellé, elveszi jobbról az ívet, beleilleszti az írógépbe és ha az iv végére ér, leteszi balra, a hamutartó alá. Annyira mestere a fizikai munkának is, hogy ugyazólván alig akad javítani való a kézíratain.

Ami javítani való akad, azt elvégzi az asszony:

Szántó György feleségét tartom én a legnagyobb asszonynak.

Bibliai értelemben. Melegség szalad át az emberen,

ha együtt látja ezt a két szerelmes embert. Szántó György a felesége szemével lát...

Ennek a két embernek egy szíve van.

Az író csodálatosan tájékozott a világ sorsáról. Egyaránt verzált irodalomban, politikában, a nap eseményeiben. Az asszony olvassa reggel és este a könyveket, újságokat, gondolzza a házat, viszi mindenhova az urát. De olyan szerelemmel, amiknek példáját igazán csak a regényekben olvashatjuk...

Terveiről beszél az író...

A terveiről beszéltem velem.

— Történelmi regényt akarok most írni — mondotta —, de nem történelmet. Annak a tizenhárom esztendőnek a történetét szeretném megírni, amely sorsdöntő volt a magyarság életében, de amelynek jelentőségét nem fogta fel eddig a történetírás. Azt a tizenhárom esztendőt szeretném feldolgozni, amely eltelt a dűnkruti csatától, 1278-tól 1281-ig, amikor az utolsó Arpád Bécs ellen vonult... Ez volt az az idő amikor alkalom nyílott rá, hogy a magyarság a keleti lovas népek élére álljon és egy második Attila ostoraként végig-suhintson Európán. Azt dolgozom fel a regényemben, hogy

mit adott Magyarország Európának és mit kapott tőle.

— Ez a tizenhárom esztendő, a maga hallatlanul érdekes figuráival a magyar történelem legérdekesebb fejezete. Kezdődik Kun László korával. Igazi ázsiai ur volt a sátoros király, aki először megverte Ottokárt, azzal a szándékkal, hogy aztán Rudolfra törjön. A terve nem sikerült. Miért? Erről szól majd a regényem, aminek „Aranyágacska” a címe.

— Aranyágacska:

— az utolsó hajtás az Arpádok fáján. III. Endre. Szokásaiban, gondolkodásában inkább olasz, mint magyar. Az apja: István, II. Endre posthumus fia, lézengő ritter, nyomorgó koldus volt Itáliában. Ravennában élt, Dante idejében. Két felesége is volt: a ravennai polgármester leánya, majd a velencei Tomasiana Morozini. Velencéből jutott el haza, mert az utolsó előtti Arpádnak nem volt fiugyermeke. Nagyszerű és jóakaratu ember, egyenes jellem. A felesége: tüneményesen szép nő, az egész ország bálványozta. Népszerű volt, amikor elhatározta, hogy Bécs ellen vonul, napok alatt

A constantineai pogromot tétlenül nézték végig a katonák

Eltemették a halálos áldozatokat — A környéken még most is folynak a zavargások és fosztogatások

Párisból jelentik: Constantineban eltemették a zsidóellenes zavargások huszonzét halálos áldozatát. A gyászszertartás aránylag csendben és nyugalomban folyt le s komolyabb incidensekre nem került sor. A kivezényelt csapatok szigorúan őrködtek a rend felett s a temetés ideje alatt állandóan járőrök cirkáltak feltűzőt szuronnal a város utcáin. A főbb utvonalakon páncélos automblokkok lehettek látni.

Ugyanakkor, amikor Constantineban lassanként már lecsillapodtak az utóbbi napok izgalmái, a környékbeli falvakban fokozott erővel lángolt fel a zsidóellenes izgatás.

Ain Bedda, Tebessa és Jemmapes községekben az arab bennszülöttek megtámadták a zsidó üzleteket és lakásokat, minden elemelhető elvittek és felgyújtották a házakat.

A fellzgatott tömeg az ellenszegülő zsidókat súlyosan bántalmazta. Halálos kimenetelű összetűzést nem jelentettek. Jemmapes község-

Megnyílt a barakban

az

3181

ELITE-illatszertár

Olcsó árusítása tovább folyik

nyolcvanezer főnyi sereg nőtt ki a földből. Kunok, jászok, bessenyők, rutének, románok, székelyek, szászok, Bécs rettegett, Európa sorsa függött az Aranyágacska-tól...

— A regényemben felvonulnak a kor jelentős férfiai: A Németujváriak, Iván és Henrik, Csák Máté, azután Finta, Egyed Gergely, a tárnokmester, Gergely, akik Kun Lászlót el fogták és tagjai voltak az oligarchának, amely eldöntötte sorsát nemcsak az országnak, hanem Európának is... Itáliából már az Anjouk nyujtogatták kezüket a magyar trón után és Ladomér esztergomi érsek teljesítette VII. Gergely pápa parancsait...

— III. Endre és az osztrák herceg kibékültek és — Magyarország sorsa beteljesedett...

— Mint mindig, amikor alkalom lett volna rá, hogy Magyarország megszűnjék Európa agyonrugdosott cselédje lenni...

— Ha Isten erő ad hozzá, a magyar történelemnek még két sorsdöntő idejét dolgozom fel regényben. Ezek: Dózsa György és Bakócz Tamás kora és Kossuth missziója. Mind kettő hasonlít Kun László és az utolsó Arpád korához. Mind a kettőben meg volt a lehetőség hozzá, hogy a magyarok teljesítsék missziójukat és megoldják az ázsiai kérdést...

...Aradon a vasut felé vezető ut egyik csöndes mellékutcájában, a jobb oldalon áll egy emeletes ház.

Az első emeleten, virágos falakon tobzódó színű képek lógnak.

Parázsló szivarral mindig mosolygó szájában biztos kezű ember ül az írógép mellett, szemben a nyitott ablakkal.

Jobbra és balra a kattogó géptől halomban állanak a kéziratpapirosok.

Oldalak következnek oldalak után, a nyomdában gyűlnek a kefelevonatok és azon a terebélyes fán, aminek minden lombján ott himbálódzik Szántó György alkotásokban gazdag életének egy-egy termése: kihajt már az aranyágacska is...

Paál Jób.

ben a zsidók az arabok dühe elől a laktanyába menekültek.

A katonaság szigorú parancsot kapott, hogy mindenütt lépjen közbe és védje meg a zsidókat, Constantineban egyre folynak a le-tartóztatások. A mai napig több mint 300 bennszülöttet fogtak el. Legnagyobb részüket in flagranti érték tetten, amikor éppen fosztogattak vagy gyujtogattak.

Gyilkosságot eddig csak két esetben sikerült az elfogott arabokra rábizonyítani.

Az algiri lapok heves cikkekben támadják a constantineai helyőrséget. Azt állítják, hogy

katona csapatok, amelyek nagyobbára bennszülöttekből állanak, tétlenül nézik az arabok pogromját.

A Depeche Algiriennes jelentése szerint Constantine főterén több teherautó robogott át katonákkal éppen abban a pillanatban, amikor az arabok megtámadták a zsidó üzleteket és fosztogatni kezdtek. A teherautók megálltak, de a katonák nem siettek a megtámadott zsidók segítségére, hanem úgy néztek ki az egész dolog, mintha csak szemtanul akartak volna lenni az eseményeknek. A lap követeli a constantineai helyőrség parancsnokának felelősségrevonását.

PILISINÉ kozmetika eltünteti ARAD, Bul. Reg. Maria
 minden szépséghibát No. 15., szemben a Mi-
 norita templommal.

Ötmilliárd dollár a farmerek vesztesége

Az Egyesült-Államok nagyobbik felét tönkretette a szárazság

Roosevelt talajnedvesítő erőműveket épített az ország egész területén

New-Yorkból jelentik: A katasztrófális szárazság az Egyesült-Államok délnyugati részében még mindig tart és olyan nemzeti veszedelmet zúdított a yankeek nyakába, amilyenben az Egyesült-Államok lakosságának még nem volt része. A sziklás hegységtől egészen Mexikó határáig, az egész vidék egyetlen kiszáradt földtömeg, amelyen minden élet megszűnt és semmiféle növényzet nem tud megmaradni. Napokon keresztül roboog át a vonat a sivataggá változott mezőkön és buza-földeken. Hivatalos megállapítás szerint is

a szárazság által okozott anyagi kár meghaladja az öt milliárd dollárt.

A meleg közben egyre fokozódik és tegnap a szárazságsújtotta vidék több városából olyan jelentések érkeztek, hogy a hőmérők árnyékban is felülelekedtek a 40 fok Celsiuson. Minden élő lény élete veszedelemben forog.

Az utolsó hetekben több, mint ezer halottja volt az óriási hőhullámnak.

Montau, Wyoming, Colorado, Uj Mexikó, Nebraska és Ohio államokban az egész termés az utolsó szálig elpusztult. Ezekben az államokban az idén nem volt aratás és a föld szinte egyetlen mázsa gabonát sem termelt.

Az Egyesült-Államok bevetett területe 60 százalékát pusztította el a borzalmas hőség.

Huszonhét államban jutottak koidusbotra a farmerek. Több, mint félmillió farmercsalád áll a legborzasztóbb katasztrófa szélén. Roosevelt elnök, aki a múlt hét végén tért vissza honolului szabadságáról, jóformán meg sem pihent a Fehér Házban, hanem nyomban különvonatra szállt és bejárta a katasztrófasújtotta vidékeket. Az elnök mindenütt a helyszínen intézkedik a tönk szélén álló farmerek megsegítéséről. Az az 525 millió dollár, amit erre a célra a kongresszus megszavazott, már teljesen elfogyott és az elnök kénytelen újabb fedezetéről gondoskodni, hogy legalább átmenetileg megsegítse a kétségbeesett farmereket. Roosevelt elnök hosszulejárati programot dolgozott ki és meg van győződve, hogy ennek végrehajtása során sikerülni fog a katasztrófát elhárítani az Egyesült-Államok mezőgazdasága felől. Állandó munkára van szükség és nem tesznek jó szolgálatot a népek

azok, akik állandóan csak kritizálnak és szemrehányásokat szórnak a kormány felé, azért, mert óriási költséggel

hozzákezdett a talajnedvesítési program kidolgozásához.

Tény, hogy ezek a talajnedvesítési munkálatok igen nagy összegeket emésztenek fel, de az erre a célra fordított pénzt nem dobták

Teljes sebességgel az árokba rohant és felfordult egy autó Wiesel Hermann aradi nagykereskedővel és családjával

A nagykereskedő és felesége súlyosan megsebesültek — Két gyermekük könnyebb sérüléseket szenvedett

Súlyos autószerencsétlenség történt ma éjszaka egy óraker Barzava közelében. Az autón egy ismert aradi szövetáru-nagykereskedő, Wiesel Hermann utazott feleségével és gyermekével. A nagykereskedő felesége súlyosabban megsérült, Wiesel Hermann és a két gyermek azonban csak könnyebb sérüléseket szenvedett.

Wiesel Hermanné már négy hete gyermekeivel együtt Sovátán nyaralt. Férje nemrégiben egy aradi autó-taxin üzleti körútra indult, és utja során ellátogatott Sovátára is, azzal a céllal, hogy onnan az autón hazahozza családját. Szerdán indultak el Sovátáról és éjszaka egy óra körül érkeztek meg Barzava közelébe. A gyermekek, akik szüleik ölében ültek, már aludtak, a nagykereskedő felesége is elszundított, a kereskedő pedig — aki az utat figyelte — rémülten vette észre, hogy kanyar következik, a sofőr pedig nem fékez le, mint ahogy azt ilyen kanyaroknál tenni szokták.

Ezen a helyen az út hidon vezet át, de a hid előtt éles kanyart vesz országút. A sofőr a kanyarulatot későn vette észre,

ki az ablakon, mert a program végrehajtása után, a befektetett összeg busásan meg fogja hozni kamatját. Tourt-Pechben már elkészült az ilyen talajnedvesítő vizmű és az eredmények beigazolták, hogy milyen egyszerű szolgálatokat tesznek a népek.

Az összes vízváltató hegyek mentén, minden kritika és ellenkezés dacára is, meg fogja a kormány valósítani a talajnedvesítő vizműveket és ha a munka véget ért, akkor egyetlen csepp talajvíz sem fog a tengerbe folyni, hanem a termés felélénkítésére fog szolgálni.

Az Egyesült-Államok középső területén, ahol a tartós szárazság a legnagyobb pusztítást végezte, kormányintézkedésre eddig egy millió állatot vágtak le. A kormány továbbra is folytatja az állatok összevásárlását és elpusztítását. Szakértők szerint öt millió állatot kell megsemmisíteni, hogy a helyzet normálissá váljék.

fékezni már nem tudott és a csukott tetejű autó teljes sebességgel belerohant az árokba és felfordult.

Mint később megállapítást nyert, a gyermekek csak kisebb horzsolásokat szenvedtek, mert szüleik testükkel takarták őket. Wiesel Hermann azonban arcán és karján megsérült, felesége pedig fején szenvedett súlyos sérülést, úgy hogy eszméletét elvesztette. A sofőrnek semmi baja sem történt.

Az autó ajtajának ablakai összetörték és az utasok az ablaknyílásokon át másztak ki az összeroncolt kocsiából. Az autó megdőbbséző látványt nyújtott. Teteje teljesen összetört

— a tetőnek egyik vasrudja sérthette meg Wiesel Hermanné fejét. —

a sárhányók behorpadtak és természetesen szó sem lehetett arról, hogy utjukat ezzel az autóval folytathassák. Wiesel Hermann első dolga az volt, hogy feleségét eszméletre térítse és hogy Barzaváról orvost hívasson. Bementek tehát Barzavára és a kereskedő innen hajnali négy óraker telefonált sógora, Farkas János aradi lakására. Sógorával nem közölte, hogy mi történt és csak annyit mondott, hogy az autó defektet kapott és azonnal jöjjen Barzavára egy másik, kényelmes autóval. Farkas János autót bérelt, Barzavára hajtattott és azzal hozta be Aradra a családot. Itt dr. Róth Marcell egyetemi magánorvos vizsgálta meg a sérüléseket. Ugy Wiesel Hermannak, mint feleségének néhány napig ágyban kell maradniok, a gyermekek azonban ma már — az éjszakai kaland élménye alól felszabadulva — vigan játszadoztak.

Érdekes megemlíteni, hogy Wiesel Hermann és feleségét egyszer már érte autóbaleset. Nászutjuk alkalmával szintén felborult az autó, ekkor azonban Wiesel Hermann szenvedett súlyosabb sérüléseket.

Diákok rablóbandája meggyilkolt és kirabolta egy falticeni-i milliommot

Kiskoru betörők megdőbbséző garázdálkodása — Az egyik elfogott diák felakasztotta magát és meghalt

Bucurestiből jelentik: Az ország két városából is olyan jelentés érkezik, hogy a hatóságok kiskoru bűnözők szervezeteit fedezték fel. Cernauti jelentés szerint a városban

kiskoru rablóbandát tartóztattak le, amelynek legidősebb tagja sem töltötte be a 18-ik életévét.

A rendőrség tetten érte a gyermekeket, amikor a város központjában egy kereskedésbe betörték. Megállapítást nyert, hogy a banda tagjai már eddig is sorozatos betöréseket és lopásokat követtek el.

A második jelentés sokkal megdőbbsézőbb eseményről számol be. Falticeni megyében ugyan is egy

kiskoruakból álló banda meggyilkolta Berkovics milliommot.

Berkovics autójával a vidékről tért haza és már Falticeni közelében volt, amikor a banda tagjai feltartóztatták. A fiatalok a milliommot a közelébe hurcolták, ahol elkezdett harc fej-

lődött ki a gyermekek és Berkovics között. Végül is a gyermekek

Berkovicsot botokkal addig ütötték, amíg meghalt.

majd pedig kifosztották és a nála lévő ötvenezer lejt magukkal vitték. A banda tagjai a holttestet a felismerhetetlenségig megcsonkították.

A később arra járók értesítették a megdőbbséző eseményről a rendőrséget, amely csakhamar kiderítette a gyilkosok kilétét. Megállapítást nyert, hogy a banda hat liceumi tanulókból alakult, akik közül Ion Grigoriu, Stefan Goldenberg, Radu Vasilevici és Mircea Marcovici nevű diákokat tartóztatták, két társukat azonban még nem sikerült elfogni. A diákok beismerték tettüket és elmondották, hogy bandát alakítottak, amely

már eddig is számos betörést követett el.

A kihallgatás során az egyik diák kikérdézkedett és az illemhelyen egy óvatlan pillanatban felakasztotta magát. A kísérő rendőr ezt csak későn vette észre, úgyhogy mire a diákok levágták volna a kötéltől, az már meghalt.

CENTRAL: 7¼ és 9¼ óraker
Claudette Colbert és Fredric March
nagyszabású szerelmi drámája:

VÉRZŐ VÁGYAK!

SELECT: Ma utoljára!
7¼ és 9¼ óraker!

Az ifjuság tüze!

Társadalmi erkölcs és életkép.

Constance Bennett, Ben Lyon

H I R E K

A politika bacillusa

Országos feltűnést keltett az a hatósági eljárás, amely egy csunya sport-intrika folytán indult meg a közelmúlt napokban az egyik határszéli erdélyi város magyar sportegyesülete, az oradeai CAO ellen. Amint ismeretes lapunk olvasói előtt, az eljárás során a futballegyesület két játékosát nemzetgyalázással terhelve helyezték vád alá konkrét feljelentések alapján s talán az volt a legjellemzőbb az egész hirtelen támasztott hajszára, hogy hírek keltek szárnyra, amelyek azt a riasztó eseményt továbbították, hogy a hatóságok a történetek miatt feloszlatták az egész nagyhirű, kitűnő sportegyesületet, amely nemcsak bent az országban, hanem nemzetközi turnék során is csak diadalt szerzett, az ország sport-hirnevének.

Persze, a hír — mint magunk is tudtuk — alaptalannak bizonyult és rövid napok alatt egyszerű denunciacióssá sekélyesedett az egész procedura. A rendőrség kihallgatta a súlyos váddal illetett két játékost, akik kijelentették, hogy soha eszük ágában sem volt elkövetni a terükre írott büncselekményt. A rendőrség erre elővette a feljelentőket is, akik közül az egyik, vallomása során előadta, hogy tényleg ahogy ő emlékezik, ezuttal tulajdonképpen nem is történt semmi, de viszont eleztől négy-öt évvel, amikor már nem is tudja hol, együtt volt a „vádlottal”, az valami olyasmit mondott, hogy nem szereti a maszlinát, mert nem veszi be az olajat a gyómra.

A vád alá helyezett, nagymultu sportegyesület érdemei nem voltak elégségesek, hogy megvédjék a rágalom szennyáradataitól, de egy dadogó feljelentő akciója viszont elég lehetett hozzá, hogy megindulhasson a hajsz a ugyanez egyesület ellen.

Tempi passati. Az ép lelkek tulteszik magukat a mérgezett agyak cselekedetein és az élet a maga útján megy tovább. De nem szabad elfelednünk, hogy amennyi dicsőséget és elismerést szerzett az ország sportjának a meghurcolt egyesület, ugyanannyit rontott is ez a méltatlan és sötét mentalitású intrika a sportvilág közvéleménye előtt.

— **IDÓPROGNÓZIS.** Változó felhőzet, néhány helyen még eső, a nappali hőmérséklet még emelkedik.

— **Maniu Gyulát kihallgatja a hadbíróóság.** Bucarestből jelentik: Vasilescu Cluj ügyvéd, akit a hadbíróóság a Zeletzky-ügyben felvett jegyzőkönyvek hamisításának ügyében akart kihallgatni és akit mára idéztek be, nem jelent meg a hadbíróóság előtt. Maniu Gyulát holnap hallgatja ki a hadbíróóság.

— **Bucaresti költségvetése.** Bucarestből jelentik: A főváros tanácsa holnap ül össze, hogy az 1934—35. évi költségvetést, melynek összege 1 milliárd 83 millió lej, megszavazza.

— **Roosevelt elnök elleni merénylettől félnék.** Newyorkból jelentik: Minesotta államban levő Rochesterből jelentik, hogy egy ottani raktárból 60 font dinamit loptak el, ami nagy izgalmat keltett, mert Roosevelt elnök a városba érkezett. Miután az elnök elleni merénylettől tartanak 50 detektívet bíztak meg a dinamit felkutatására. Az elnök részt vett ugyanis az amerikai légiók gyűlésén, amely minden rendezés nélkül folyt le, és amelyen mintegy 20.000 ember jelent meg.

— **Szünet a devizaellenőrző-hivatalban.** Bucarestből jelentik: A Banca Nationala közli, hogy a devizaellenőrző hivatal augusztus 13-án és 14-én zárva lesz.

— **Községi választások.** Bucarestből jelentik: Muscea-megyében ma községi választásokat bonyolítottak le, amelynek során a kormánypárt 31 és a nemzeti-parasztpárt 29 mandátumot kapott.

— **Emelkednek az árak.** Bucarestből jelentik: A bucaresti-i konjunkturakutató intézet legutóbbi jelentésében rámutat arra, hogy az élelmiszer és gabonaárak a tavalyiakkal szemben átlag kilenc százalékkal emelkedtek, az ipari cikkek ára pedig 20 százalék emelkedést mutat. A megélhetés átlag egyharmadával drágább, mint négy esztendővel ezelőtt volt.

— **Halálos szerencsétlenség a bucaresti-i pályaudvaron.** Bucarestből jelentik: Ma az esti órákban borzalmas szerencsétlenség történt a pályaudvaron. Este 7 óra 55 perckor induló gyorsvonat elkapta Mircescu öreg vasuti könyvkereskedőt, akit maga alá rántott. Az egész vonat keresztülment a szerencsétlen emberen, akit borzalmasan összezuzott állapotban emeltek ki a sinek közül. Kórházba szállítása közben meghalt.

— **Háborus Izgalom Kínában.** Sanghaiból jelentik: Az amerikai követ sürgős intézkedéseket tett, hogy a Fucsauban tartozkodó amerikai állampolgárokat sürgősen elszállítsák. Egy amerikai cirkáló utban van Fucsau felé. A japán külügyminisztérium utasította Fucsauban tartozkodó konzulját, hogy szállítsa el az összes japán állampolgárokat a megszállás előtt álló város területéről.

— **Litvinov Párisban.** Berlinből jelentik: Litvinov szovjet külügyi népbiztos csütörtökön reggel a német fővárosba érkezett. Miután a szovjet népbiztos csak átutazott Németországon, az állomásnál csak a szovjetkövettség személyzete üdvözölte. Az orosz külügyi népbiztos Párisba folytatja útját.

— **Csütörtökön újból elhalasztották a nyugdíjizetést.** Az aradi állami nyugdíjpénztár közli, hogy a Nemzeti Bank csütörtökön sem küldte le a nyugdíjizetésekre szükséges összeget és ezért a polgári nyugdíjasok kifizetése a hó 10-én, pénteken kezdődik A, B, C, D, E betűkkel. 11-én F-től K-ig bezárólag, 13-án hétfőn L-től O-ig, 14-én P, R és végül 16-án S-től Z-ig folyósítják az illetményeket.

— **Épülnek az iskolák.** Bucarestből jelentik: Egymásután futnak be a jelentések a közoktatásügyi minisztériumhoz az iskolák építésének ügyéről. A jelentések szerint Hunedoara megyében 40, Ilfovban 60, Sibiu-megyében 26, Buzauban 30 elemi iskolát építenek, amelyek őszig e' is készülnek.

— **Kaució ellenében szabadlábra helyezték a gyilkossággal vádolt rendőrbiztosokat.** Bucarestből jelentik: Ma délelőtt tárgyalta a bucaresti-i esküdtszék Panova, Negrescu és Mateescu rendőrbiztosok szabadlábrahelyezésének ügyét. A rendőrbiztosok ellen tudvalevőleg az a gyanu merült fel, hogy ők gyilkolták meg Ciumentí vasszárdistát. A rendőrbiztosok tagadták a gyilkosságot és szabadlábra való helyezésüket kérték, arra való hivatkozással, hogy ez nem hátráltatja a vizsgálat menetét. A főügyész azt a javaslatot tette, hogy kaució ellenében helyezték szabadlábra a vádlottakat.

— **Borzalmas lelet az aradi rendőrség előtt.** Ma reggel az Avedik trafik előtt, a központi rendőrség épületével szemközt a járdán egy magzat hulláját találták. A borzalmas leletről jegyzőkönyvet vettek fel, majd Ionescu dr. törvényszéki orvoshoz tették az ügyet. Az orvosi vizsgálattal egyidejűleg a rendőrség is nyomozást indított annak megállapítására, hogy ki a magzat anyja és hogyan került az uccára.

Schuschnigg osztrák kancellár Szegeden

A kancellár holnap Budapestre utazik

Bécsből jelentik: Schuschnigg osztrák kancellár ma délután negyed 3 órakor indult el az aszperni repülőtérrel feleségével Szeged felé. Ugyanezt a repülőgépet vette használatba az új osztrák kancellár, amelyen ezelőtt Dollfuss repült.

Az osztrák kancellár fogadtatására ma délelőtt Szegedre utazott Hóman Bálint közoktatásügyi miniszter és Hennemet báró budapesti osztrák követ. A magyar kormány este vacsorát ad a kancellár tiszteletére, aki a délutáni órákban meg fogja tekinteni Szeged város nevezetességeit. A szegedi Hungaria szálloda ugynevezett fejedelmi lakosztályát rendezték be Schuschnigg kancellár számára.

Szegedről jelentik: Déután tíz perccel 5 óra előtt Schuschnigg osztrák kancellár feleségével és kíséretével programszerűen megérkezett. A kancellár este megtekinti „Az ember tragédiája” szabadtéri előadását, majd részt vesz a magyar kormány által adott vacsorán, azután pedig pénteken délelőtt Budapestre utazik, ahol délben félketőkor részt vesz a kormány által rendezendő villásreggelin, délután 3 órakor pedig fogadja a sajtó képviselőit és este visszatér Bécsbe.

21 napi teljes pausalkura

Pöstyén világtüdő

legkiválóbb gyógyintézetében, a dr. Schmidt László és dr. Weisz Ede vezetése alatt álló

Special szanatóriumban

a legkomfortosabb szoba, elsőrangú teljes ellátás, közkivánatra diéta is, az ószi: fürdők és lezárások, orvosi kezelés, valamennyi adó, összesen **9800 Lej.** — Információval szolgál Románia részére: az Agint utazási iroda Lugoj és az orvosi vezetőség PIESTYAN. 425

Habsburg Ottó főherceg Kopenhágában

Kopenhágából jelentik: Szerdán este Kopenhágába érkezett Habsburg Ottó főherceg, volt trónörökös, aki turistakiránduláson tartózkodik. Az extrónörökös nem saját neve alatt utazik, hanem a Polaveing Gaston nevet használja. Habsburg Ottó titkárijával a Phoenix-szállodába szállt. A főherceg érkezésének híre hamarosan szétfutott a városban és amikor autója a szálloda elé érkezett, többszáz főnyi polgár lelkesen üdvözölte. A sajtó munkatársait a délutáni órákban fogadta Habsburg Ottó, aki kijelentette, hogy két napig marad Kopenhágában, ahonnan Helsingforsba folytatja útját. Svédországban és Norvégiában három hétig marad Ausztria és Magyarország extrónörököse.

— **Törvénytelennek tartják az új gájl előjáró kinevezését.** Érdekes beadvány érkezett Aradváros közigazgatási osztályához Vasile Ioanas, az új gájl előjáró kinevezetése ügyében, amit pár hónappal ezelőtt eszközölt a városvezetés. A beadványban azt fejtetik, hogy Ioanas Vasile kinevezetése teljesen szabályellenesen történt s így legális uton emel óvást ellene a beadvány írója. A fellebbezést a városvezetés egyik legközelebbi ülésén veszi tárgyalás alá.

— **Házasságok.** Suciú Vasile kereskedelmi iskolai igazgató a napokban tartotta esküvőjét Suciú Aurórával, az aradi Ghiha Birta leánygimnázium tanárnőjével. A házaspár Raguzába utazott nászutra.

Gantner Lili és dr. Seymann Ottó, az aradi mezőgazdasági kamara igazgatója házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Aradi törvényszéki hírek.** Az aradi törvényszék szüneti tanácsa ma délelőtt foglalkozott Schwartz Sándor textilkereskedő ügyével. A kereskedőt tudvalevőleg csempészéssel vádolják. A törvényszék Schwartz Sándor vizsgálati fogságát 30 nappal meghosszabbította. — Ma bekisérték az aradi ügyészségre Andris Vasile sannicolau-mici legényt, aki tudvalevőleg revolverével rálőtt nővérére, akit súlyosan megsebesített. A vizsgálóbíró kihallgatta Andris Vasile, akit vizsgálati fogságba helyeztet.

— **Tíz új elemi iskola épül rövidesen Arad megyében.** Az arad megyei népoktatás fejlesztése érdekében komoly tervek foglalkoztatják Arad megye tanácsának állandó választmányát. Ertesüléseink szerint a vármegye vezetősége a közeljövőben tíz egyforma típusú népiskolát kíván építtetni tíz arad megyei kisközségben, amelyeknek felépíttetését a földművelésügyi minisztérium épületfa-adományokkal teszi lehetővé. Egy-egy iskolaépület cca 80.000 lejbe fog kerülni.

— **Az aradi katonaság fizetésének fedezetére** csütörtökön érkezett meg a kiutalás a pénzügyigazgatósághoz és a hadsereg tagjai holnaptól kezdve veszik fel illetményeiket.

— **A tolvaj visszalopta az ellopott „szonkét-ezer lejt.** Körülbelül egy hónappal ezelőtt történt, hogy Lányi Mihályné feljelentést tett az aradi rendőrség bünyügyi osztályán, hogy spórolt pénzt mintegy 22 ezer lejt ágyában, szalmazsákba rejtve tartogatta. Néhány napon keresztül nem tartózkodott itthon és amikor hazajött, első dolga volt a nagy összeget a szalmazsákban megvizsgálni, de legnagyobb meglepetésére, a pénz eltűnt. A rendőrség detektívei nyomozást vezettek be az ügyben, amely azonban nem vezetett eredményre. Ma váratlanul fordulat állott be a lopás ügyében, mert Lányi Mihályné ismét megjelent a rendőrségen és elmondta, hogy a pénz — megkerült. Ma újból átkutatta szalmazsákját és a szalma között nem kis örömmel ráakadt a pénzre. Szerinte valaki ellopta a jelentékeny összeget és később „visszalopta”, erre abból következtet, hogy egészen más papírba volt belesomagolva most a pénz, mint amikor elrejtette. A rendőrségen tudomásul vették a szerencsés asszony bejelentését — bár régen fordult elő, hogy a betörő vissza is kopja a már megszerzett pénzt.

— **Akinak gyakran fáj a gyómra, bélműködése renyhe, mája duzzadt, emésztése gyengült, nyelve fehéressárga, étvágya megcsappant, annak a természetes „Ferenc József” keserűvíz csakhamar szabályozza a székletét, rendbehozza az emésztését, élénkíti a vérkeringést és jó közérzetet teremt.**

— **Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éjszeli szolgálatot:**

ANGEL: Piata Catedralei,

KESZTENBAUM: Str Ghiha Birta,

OMESCU: Bulev. Regina Maria,

Autobusz-katasztrófa tizennyolc halottal

Varsóból jelentik: Borzalmas autobus-katasztrófa történt Bielsztok közelében a Prut folyó partján. Egy utasokkal megrakott autobus Sadaugna községből érkezett és a Prut folyó egyik hídján haladt át. A gépkocsi a hid közelében, mint később megállapítást nyert, gumidefektet kapott és teljes sebességgel a hid korlátjának szorult, majd azt kitörve, a folyóba zuhant. Az autobus 21 utasa közül mindössze háromnak sikerült a partra uszni, azonban ezek is súlyosan megsérültek, tizennyolcan a vízbe fulladtak. Egész napon át azon fáradoztak a közben Bielsztokból kihívott mentők és utászok, hogy a halál-autobuszt kiemeljék a folyóból. A kellő felszerelés hiánya miatt azonban a kiemelés nem sikerült. Ma táviratilag tengerészbuvárokat kérték a helyszínre, holnap meg is érkeznek és leszálnak a folyó mélyére, hogy az autobuszt és a bentszorult utasok holttesteit felszínre hozzák.

— Elutasította a revíziós bizottság Kövér Gusztáv dr. fellebbezését. Timisoaráról jelentik: Kövér Gusztáv dr. volt bihormegyei nagytanácsai tagot, mint ismeretes, kiutasították és áttették a határon. Kövér Gusztáv dr. három fellebbezést adott be kiutasításának ügyében. Az első fellebbezést az oradeai ítélőtáblához, a másodikat a timisoarai revíziós bizottsághoz, míg a harmadikat a központi revíziós bizottsághoz intézte. A timisoarai revíziós bizottság a központi revíziós bizottság utasítására ismételtlen foglalkozott a kiutasítás ügyével és a fellebbezést elutasította.

— A pénzügyminiszter gondoskodása a nyugdíjasokról. Az alábbi sorok közlésére kértek fel bennünket: A köz- és magánalkalmazottak nyugdíj-egyesülete vezetősége értesíti érdekelt tagjait, hogy vasárnap, folyó hó 5-én, a bánáti (timisoarai) nyugdíjasok egyetemes egyesületének, — valamint a lugoji és caransebesi — továbbá a katonai nyugdíjegyület, valamint a hadirokkantak, özvegyek és árvaik egyesületének kiküldöttel, a timisoarai egyesületi elnök: Bordan Silvius nyugtábornok vezetésével délután 6 óra után megjelentünk Constantinescu államtitkár előtt. Bordan elnök tömör szavakkal tolmácsolta a nyugdíjasok sérelmeit és rámutatott a nyugdíjak pontatlan fizetésére következtében beállott kétségbeesítő helyzetre és arra az égbekiáltó igazságtalanságra, a mit a nyugdíjasokkal az adóbonokkal kapcsolatban elkövettek és ezekre orvoslást kér. Constantinescu államtitkár ur válaszában kijelentette, hogy a nyugdíjasok problémájának közmegegyezésre leendő megoldása egyik legégetőbb kérdése a pénzügyi adminisztrációnak és teljes jóakarattal és megértéssel azon munkálkodnak, hogy a nyugdíjasoknak a kiérdemelt és biztosított jogai csorbát ne szenvedjenek. Meggyőződés hangján biztosította a nyugdíjasokat, hogy a fizetések sorrendjében a nyugdíjasok fognak mindig első helyen állni, mert hiszen erre különleges jogcímük van azért, hogy ők a nyugdíjat készpénzben befizették és pénzügyi szempontból őket csak az állambiztonsági kiadások előzhetik meg. Hogy így gondolkoznak és így is cselekednek, bizonyossággal szolgálhat azon tény, hogy a jelenlegi kormány — noha az ország jövedelmei lepadtak — a kevésből is fizet, míg az előző kormányok akkor sem fizették, amikor lett volna miből. Biztosította a kikötöttéget, hogy nem fog elmaradni egy hónap sem anélkül, hogy a nyugdíjat meg ne kapjuk, legfeljebb néhány napi eltolódásról lehet szó. Hogy a nyugdíjhátralékoknak adóbonokkal történt rendezése különösen a nyugdíjasokra és tisztviselőkre sérelmes, tudja és éppen mert tudja, ennek hátrányait is átérzi, de biztosította a kiküldöttéget, hogy abban az arányban a mint a nyugdíjalap cselekvő követelése befolyanak, fogja apasztani — ha részletekben is — a nyugdíjhátralékokat készpénzfizetéssel. Constantinescu államtitkár ur megnyugtató kijelentéseit a kiküldöttéget köszönetet mondott és úgy egyesületünk vezetősége, valamint a bánáti egyesület átadta az egyesületnek minden sérelmét magában foglaló emlékiratait, amelyek megindokolt javaslatokat tartalmaznak megoldási lehetőségekre is, magukévá téve a bucaresti-i központ javaslatait, amelyekhez csatlakozásunkat jelentettük ki. Az államtitkár ur kijelentette még azt is, hogy Timisoarára utazása előtt az összes meghítelezéseket aláírta 69 millió lej értékben, sajnálattal állapítottuk meg, hogy az Aradra még nem érkezett el, felkértük a megyei prefektus urat, aki ígéretet tett, hogy úgy a Banca Nationala, mint a pénzügyminiszter urnál lépéseket tesz a nyugdíj kifizetése iránt, egyben Őfelségéhez, szeretett királyunkhoz is sürgőnyt menesztettünk, kérve egyes intézkedését. Az elnökség.

Nem engedélyezték a Központi Bank Budapest—bécsi társasvonatát

Bizonytalan időre elmarad az utazás — Mindenki visszakapja okmányait

A budapest—bécsi társasutazás sajnálatos, a rendező menetjegyirodán kívül álló okok miatt elmarad. A timisoarai Központi Bank és Menetjegyiroda — mint emlékeztetés — már eddig is számos és jóslakertült társasutazást bonyolított le és ezzel magyarázható az érdeklődés, amely már az első kommunikáció megjelenése után a bank legújabb társasutazása iránt is megnyílvánult. A társasutazás elé váratlan akadályok tornyosultak, amelyeket azonnal sikerült elhárítani, sőt a rendezőség bucaresti-i megbízottja csütörtökön délután telefonon közölte, hogy egyes utasokat — akiknek nem voltak meg összes okmányaik — nem vehették fel a kollektív utlevélre. Így tehát természetes volt, hogy a kollektív utlevél kibocsátása elé emelkedő akadályokat siker-

ült elhárítani és a társasutazást zavartalanul lebonyolítják. Az esti órákban azonban újabb telefonközlés érkezett és ennek alapján a Központi Bank és Menetjegyiroda az alábbi kommunikáció közlésére kérte fel lapunkat:

„A timisoarai Központi Bank és Menetjegyiroda, mely annyi sikeres bel- és külföldi olcsó utazást bonyolított le, sajnálattal közli, hogy a péntekre, majd szombatra hirdetett Pest—bécsi különvonata rajtakívultató okokból nem indulhat el. A hivatalos nehézségek áthidalása lehetetlenné vált és így a Központi Bank az utolsó pillanatban kénytelen volt a vonatot lemondani és annak indítását egy későbbi időpontra halasztani. Minden jelentkező okmányait és a befizetett összeget jelentkezési helyén szombat reggeltől átveheti.”

Halálra zuzott egy ötéves gyermeket az aradi pályaudvaron egy vasuti kocsi ajtaja

A lezuhant ajtó egy tízéves fiút megsebesített

Ma az ebédutáni órákban megdöbbentő szerencsétlenség játszódott le a fűtőház mögötti volt rendezőpályaudvaron, ahol most százsámra állnak a forgalomból kivont vasuti kocsik. Ez a hely a környékbeli és a gradistei gyermekek kedvenc játszótere. A kocsik között őrt tartózkodik, aki tulajdonképpen arra ügyel, hogy a rozoga alkatrészeket ne hordják széjjel, de arra is vigyáz, hogy a gyermekek ne mehessenek fel a vagonokba. A környékbeli apróságok azonban könnyen kijátszák az őt éber szemét és nap-nap után ellepik a rendezőpályaudvar területét.

Ma délután is nagy csoport gyermek vette körül az egyik vasuti teherkocsit, itt tartózkodott Virág László Str. Orient-uccában lakó munkás 5 éves Laci nevű fia is. A kicsi fiucska egy tíz éves pajtásával játszadozott a kocsik kerekeken mozgó ajtaja előtt. Mint azt a vizsgálat később megállapította, mindketten belekapaszkodtak az ajtóba, hogy helyére huzzák és becsukják.

A rozsdás szerkezet előbb nem engedett, majd váratlanul recsegni, ropogni kezdett, végül pedig hatalmas robajjal lezuhant a földre, maga alá temetve a szerencsétlen kis Virág Lacit, tíz éves pajtásával együtt.

A közelben tartózkodó gyermekek ijedten

A sziámi király

a Fehér Elefánt-rendjelet adományozta
Horthy Miklós magyar kormányzónak

Budapestről jelentik: Horthy Miklós kormányzó tegnap a magyar érdemrend csillagokkal ékes nagykeresztjét adományozta a sziámi királynak, aki viszonzásul a Fehér Elefánt rend csillagos díszjelvényét adományozta a kormányzónak. Gömbös Gyula miniszterelnök és kormányának tagjai a Fehér Elefánt rend parancsnoki jelvényeit kapták, ugyszintén Bély alezredes, aki a sziámi király személye körül teljesít szolgálatot. A Fehér Elefánt-rend Sziám legmagasabb rendjele. A szin-pompás díszes kiviteli rendjel csillagán, amelyet 3 ujjnyi széles piros fehér szalagon viselnek, fehér elefánt függ le.

Ma délelőtt a sziámi királyi pár Gödöllőn vilásgölgelint vett részt a kormányzóval, utána pedig a király a kormányzóval fogolyvadászatra ment és ez alatt a királyné a kormányzóval teniszezett. Szombaton, vagy vasárnap a sziámi királyi pár megtekinti Szegeden az Ember tragédiájának szabadtéri előadását.

— Az Aradi Atlétikai Club értesíti tagjait és pártolóit hogy a folyó hó 11-én, szombaton este 9 órakor megtartandó jubilárius vacsorára íve: nem körözött és ezuton tisztelettel felkéri mindazokat, akik a vacsorán résztvenni óhajtának, ebbeli szándékukat sziveskedjenek a Vojtek és Weisz droguerriában e célból elhelyezett íven pénteken, folyó hó 10-én este 6 óráig bejelenteni.

rebbentek széjjel, majd az őrt hívták segítségül, hogy a szerencsétlenül jártakat kiszabadítsák a reájuk nehezedő súly alól. Az őt nyomban munkásokat hívott, hogy velük együtt emelje fel a súlyos kocsiját.

A tíz éves fiú eszméletlenül fekiüdt, de a kis Virág Laciban már nem volt élet,

amikor sikerült az ajtó felemelése.

Értesítették a gradistei rendőrkerület vezetőjét, Marcov delegált Komiszárt, aki viszont a kerületi hatósági orvost, dr. Plesat kérte ki a helyszínre. Közben magához tért a fiú, aki Virág Lacival együtt került a kocsiját alá, kiderült, hogy ijedtségen kívül mindössze kisebb horzsolásokat szenvedett. Dr. Plesá János hatósági orvos megállapította, hogy az öt éves gyermek súlyos belső sérüléseket szenvedett és ezek a sérülések okozták halálát. Oldalbordái betörték, azonkívül megsérült a hátgerince is. Marcov komiszár kihallgatta az eset szemtanúit, akiknek valomásából kitünt és beigazolódott, hogy véletlen szerencsétlenség történt, tehát senkit sem terhel felelősség a halálos balesetért.

A szerencsétlenség megfosztotta a gyermekeket kedvenc játszóhelyüktől, mert mátol fogva szigorúan tilos a kocsik között való tartózkodás. A halálesetet jelentették az ügyészségnek, ahonnan a temetési engedélyt is kérték.

— Az Aradi Nyugdíjasok Kölesönös Segélyző Egyesületének hivatalos közleménye. Tájékoztató közöljük a pénzügyigazgatóságnál, valamint a vidéki adóhivataloknál fizetett összes nyugdíjasokkal, hogy miután a folyó évi július havi nyugdíjak kifizetéséhez szükséges akreditiva (felhatalmazás) nem érkezett meg a Banca Nationalához, táviratilag a pénzügyminiszterhez fordultunk és hivatkozással a nyugdíjasok elviselhetetlen helyzetére, kértük a szükséges összeg sürgős kiutalását, hogy a nyugdíjak kifizetése mielőbb teljesíthető legyen. Közöljük továbbá, hogy folyó évi augusztus 11-én, azaz szombaton délután 4 órással kezdettel választmányi ülést tartunk egyesületünk hivatalos helyiségében (Piata Avram Iancu No. 18.), melyre a választmányi tagok teljes számban való pontos megjelenését kérjük. Elnökség.

URANIA

MA, pénteken 7¼, 9¼ órakor

BAER-CARNERA

boxmeccse a világbajnokságért és

A spanyol kölyök

Ragyogó kiállítás, csodás kosztümök, bámulatos attrakciók. Főszeropben:

EDDIE CANTOR.

mindenfelől

Nemzeti-szociálistikus vádja a világ-hírű Hardtmuth-cég ellen

Feltűnést keltő jelentést közöl a bécsi „Politische Korrespondenz”. A lap értesülése szerint a legutóbbi minisztertanácson az osztrák kormány olyan határozatot hozott, hogy az L. & Hardtmuth budweisi gyárat, valamint ennek leányvállalatát, a müllendorfi Lamenzan Herring & Co. gyárat kizárja az összes közszállításokból. Erről a határozatról értesítették az összes közhivatalokat és elsősorban az iskolákat. A kormány határozata azaz magyarázható, hogy a Hardtmuth-gyárban is minden valószínűség szerint nemzeti-szociálistikus szervezkedést fedeztek fel. Az osztrák hivatalokból tehát eltűnik az a réges-régen ismert ceruzafajta, amellyel annyi számsort irtak le, gyermekek pedig első bizonytalan vonásaikat vetették vele papírra: a Hardtmuth 2-es... Mert a Hardtmuth 2-esről kiderült, hogy otthagya az iskola józan légkörét és nemzeti-szociálistikus lett.

Rövidhullám a legjobb poloskairtó

Varsóból jelentik: A kényszerűség rendkívül érdekes felfedezésre juttatott egy varsói mérnököt. A mérnök lakása tele volt poloskával és emiatt képtelen volt aludni. Almatlan éjszakáin állandóan azon törte a fejét, miképp lehetne a rovarokat tökéletesen kiirtani és így azután rövidhullámokat kisugárzó készüléket szerkesztett és azzal besugározta a szoba falait. Az eredmény magát a mérnököt is meglepte. Egy éjszaka alatt kipusztultak az összes poloskák. A nagy siker arra készítette azután a mérnököt, hogy találmányát szabadalmaztassa.

Lady Houston tréfája a térdszallagrenddel

A londoni társasági köröket érdekes esemény foglalkoztatja. Wellington herceg és Marlborough herceg halálával a térdszallagrend tagjai között két hely megüresedett és ezeknek betöltésére rövidesen sor kerül. Lady Houston ezzel kapcsolatban azt a tréfát engedte meg magának, hogy nyílt levélben magának követelte a gazda nélkül maradt két térdszallagot. Az előkelő hölgynek ugyanis az az álláspontja, hogy ha meg is kapja a térdszallagrendet, egy térdszallaggal — amelyet a bal lábán kell viselnie, semmit sem ér, mert — a jobb lábáról lecsuszik a harisnya. Így tehát mindkét térdszallagot kéri. Szinte csodálatos, hogy az angol konzervatív társaságok nem vették sértésnek Lady Houston tréfáját és Londonban ma ezen a tréfán nevetnek, amelyet a kedélyes Lady a tradicionális angol érdemrend ellen engedett meg magának.

A Skoda-örökösök 80 ezer holland forintja

Régen huzódó perben jött létre megegyezés Bécsben. A szembenálló felek a Kreditanstalt és a Skoda-örökösök voltak. A Kreditanstalt 328 ezer schillinget követelt Skoda Emiltől és Skoda Józseftől, valamint Metall Karoline bárónőtől, azon a címen, hogy az elhunyt dr. Skoda Károly a Kreditanstalt jogelődjétől, az Első Osztrák Takarékpénztártól ezt az összeget kölcsön vette. Az összeg egy részét visszafizették, úgyhogy végül is 46 ezer dollárt kitevő tartozás maradt. Metall bárónő úgy került az ügybe, hogy annak idején kezességet vállalt az összegért. A Skoda-örökösök azaz érveltek, hogy dr. Skoda annak idején a Kreditanstalt igazgatójának, Neurathnak tanácsára teljes készpénzvetőként az Amstel Banknál helyezte el. Neurath igazgató ezért a betétért felelősséget is vállalt. Amikor 1931-ben az Amstel Bank válságáról az első hírek elterjedtek Skodaék betétjüket felmondották, de 80 ezer holland forintjuk ennek ellenére odavesztett. A most létrejött megegyezés értelmében ezt a 80 ezer holland forintot a Kreditanstalt kiegyenlítettnek veszi, a fennmaradó összeget viszont Skodaék kifizetik.

10 lej 1 liter

Măderati ó-bor

8141

Messzer, Str. Stroescu 7.

5 óra Páristól

Május—Október

VICHY

A máj és gyomor rendellenességeinél, anyagcsere betegségeknél (köszvény, cukorbetegség, rheuma, elhízás).

A világ legjobban berendezett forráskezelősége. Teljes hidrotherápia, thermotherápia, mechanotherápia, elektrotherápia.

Kaszinó — Színház — Hangversenyek

Sportklub-Vichy: gólf, tenisz, lóversenyek, verseny-rendezések, stadion. Számos szálloda és villa minden kategóriából.

Amerika legnagyobb betörőfogása

Roosevelt szobrának segítségével elfogták Philadelphia legveszedelmesebb gangszterbandáját

A szobor belsejéből állandóan filmezték a banditákat — A zseniális trükk segítségével a banda valamennyi tagját elfogták

Philadelphiából jelentik: Az itteni rendőrség egy zseniális trükkel egy csapásra ötven gonosztevőből álló betörőbandát fogott el és tett ártalmatlanná. A rendőrségre hónapok óta naponta érkeztek jelentések különböző bűncselekményekről, így rablótámadásokról, betörésekről, bankjegyhamisításokról, stb. Hetékig tartó megfigyelés után a rendőrség megállapította, hogy

a nagyszámu tagból álló gangszterbanda egy magányosan álló házban ültette fel tanyáját.

Ez a ház volt a központ, ide futottak össze a betörőbanda akcióinak számai. A rendőrség vezetői tudták, hogy razziaival semmire sem mennek, mert a gonosztevők sokkal óvatosabbak, semhogy egyetlen helyen halmozzák föl a lopott holmikat és a betörőszerszámokat. A legnagyobb elővigyázatossággal dolgoznak a gangsterek és még egymásban sem bíznak. Ezért — bár többször megtörtént, hogy elfogták valamely gangszterbanda központját — bizonyítékokat nem találtak ezeken a tanyákon. A razziaik alkalmával különben is csak a banda néhány tagját sikerült elfogni, akik természetesen éppen a központban tartózkodtak. Ezuttal azonban arról volt szó, hogy az egész bandát el kell fogni, mert ez a banda követte el a legveszedelmesebb büntényeket.

Röviddel ezelőtt a banda központi házából jókora távolságban

egy téren felállították Roosevelt elnök szobrát.

A térről megfigyelhető volt a betörők háza, de a távolság oly nagy volt, hogy a gonosztevők semmit sem gyaníthattak. Pedig a szobrot csak azért állították fel, hogy egy detektív éjjel nappal őrködhessék benne és figyelhesse a gonosztevők működését.

A szobor belsejében egy filmfelvevő készülék volt elhelyezve, amely messzelátó segítségével állandóan felvételeket készített a gangsterek tevékenységéről.

Ilyen készülékeket használnak állatfelvételeknél, mikor vadállatok természetes életét akarják a filmen megörökíteni.

A terv tökéletesen sikerült. A detektív, aki a szobor belsejében rejtőzködött,

zavartalanul fényképezte állandóan a ház bejáratát és annak valamennyi látogatóját,

anélkül, hogy a gangsterek sejtették volna ezt. Sikerült megörökíteni egy jelenetet, mikor az egyik gonosztevő egy csomó bankjegyet mutogat a másíknak. Lassankint sikerült a

banda valamennyi tagját lefényképezni és a felvételeket ekkor összehasonlították a gonosztevők albumában levő képekkel. Az ellenőrzés teljes sikerrel járt: valamennyi lefényképezett ember szerepelt az albumban. Ezek után nem volt nehéz valamennyi betörőt ugyanabban az időben lefűlelni.

A rendőrség elfoglalta a gangster-központot, amelyben ezidőben csupán tíz gonosztevő tartózkodott. A letartóztatottak természetesen kijelentették, hogy nincsenek bűntársaik. Egyenként hallgatták ki őket és

a rendőrtisztviselő egyenként megnevezte előttük a banda összes tagjait.

A kihallgatott gonosztevők felbőszültek, mert azt hitték, hogy társaik árulták el az egész banda névsorát. Haragjukban bosszút akartak állni és

részletesen elmondták a rendőrtisztviselőknek a banda valamennyi titkát és pontosan megadták társaik rejtékhelyét is, hogy így ártsanak a vélt árulóknak.

A rendőrök ezután egyenként kutatták föl lakásaikon a gonosztevőket, amíg valamennyi kézrekerült. A rendőrök igen sok hamis bankjegyet és rengeteg lopott holmit szedtek össze és lefoglalták a pénzhamisító gépeket is.

Mikor az egész társaság együtt volt, egy szobába terelték őket, valamennyit megbilincseltek és magukra hagyták őket. A falakon rejtett hallgatókészülékek voltak. A rendőrség vezetői arra számítottak, hogy a gonosztevők szemrehányásokat tesznek egymásnak és így még el nem árult titkaikat is kileskenik. E feltevésben nem is csalódtak.

Leírhatatlan jelenet támadt a gonosztevők között.

Bizonyos, hogy agyonverték volna egymást, ha nem lettek volna megbilincselve. Az elhangzott párbeszédet alig tudta két gyorsíró jegyezni. Az utóbbi évek legsúlyosabb bűncselekményei, amelyek felderítésén eddig hiába fáradozott a rendőrség, kerültek így napvilágra, mert a gonosztevők dühükben minden óvatosságról megfeledkeztek és egymás szemébe vágták bűneiket.

A zseniális trükk segítségével leleplezték a betörőbanda egész multját, de megtudták jövőendő terveiket is. A veszekedés eredményeképpen még további harminc embert tartóztattak le, akik közvetlenül nem vettek részt a bűncselekményekben, hanem csupán orgazdák voltak a betörőtársaságnak. Az orgazdák között voltak jönevű, tekintélyes polgárok is, a kikhez eddig a gyanu árnyéka sem férhetett.

Igy hal meg egy angol gentleman...

Anyagi romlásba és a halálba vitt egy volt milliomost a magyar gróf angol felesége iránti olthatatlan szerelme

Husz év alatt sem tudta elleledni imádoztját. — Oriási összegeket csalt ki Orssich gróf elvált felesége, akit dús gazdaggá tett a lovagiasság fanatikus

Bécsből jelentik: Husz évvel ezelőtt egy londoni fiatalember érkezett — életében először — Bécsbe. Hatalmas vagyon állt mögötte és így a fiatalember, akit Hermann de Neefnek hívtak, minden lehetősége megvolt, hogy saját életét széppé tegye az akkor még virágzó és vidám osztrák fővárosban. A sors nem így akarta.

A szállodában, amelyben megszállt, megismerkedett egy honfitársnőjével, egy ragyogó szépségű, tűzesszemű fiatal leánnyal. Az ismeretségből hamarosan flört lett, a fiatalok együtt jártak színházba és kirándulásokra. A fiatalember halálisan beleszeretett szép partnernőjébe, de a leány — Ethel Nicholson — nem viszonzta érzelmeit.

Ethel egy magyar huszárörnagya, a dala Orssich grófiha szeretett bele és hosszú belsei küzdelem után közölte a fiatal angol milliommossal, hogy eljegyezte magát a magyar gróffal.

De Neef szétszúzott szívvel tért vissza Londonba, de ott sem bírta ki sokáig. Legalább az imádott nő közelében akart élni, ezért vizsztatért Ausztriába, megszerezte az osztrák állampolgárságot és mivel nem akarta tétlenül tölteni napjait beállott tisztnek az osztrák hadseregbe.

Orssich gróf közben feleségül vette a szép Ethel Nicholson, a házaspár Magyarországra költözött és a reménytelen szerelmes nem halt többé semmit imádoztjáról. Kitért a háboru és de Neef gondolkodás nélkül jelentkezett szolgálattételre és Ausztria oldalán harcolt.

1932. májusában de Neef Svájcban tartózkodik és váratlanul találkozik régi szerelmével, Orssich gróf volt feleségével, aki közben elvált férjétől. Az asszony immár elmúlt negyven éves, két felnőtt fia van, de a szerelmes férfi számára úgy tűnik, mintha tegnap látta volna utoljára. Érzelmei újra felviharznak és

megkéri feleségül az asszonyt, akinek képe végigkísérte egész életén.

A grófnő negyedévi gondolkozási időt kér. Ekkor kezdődik a férfi tragédiája.

Furfangos csalások sorozata

A grófné, aki nagy lábon élt Bécsben, csakhamar közli kitaró udvarlójával, hogy anyagi zavarokba került és sürgősen szüksége van háromezeröttszáz schillingre. De Neef szó nélkül kiállítja a csekkeket. Két hónap telt el és az asszony — ahelyett, hogy visszafizette volna adósságát — újabb kölcsönt kér. De Neef, aki már völegénynek tekinti magát, szemrebenés nélkül tölt ki újabb és újabb csekket.

A második alkalommal már 12.000 svájci frankról van szó.

Ethel elmondja a férfi megnyugtására, hogy Londonban egy dús gazdag nagybácsija él, aki végső esetben ki fogja segíteni. Csakhamar újabb összeget, ezuttal nyolcezer svájci frankot kér és kap imádoztjától.

Egy szép napon a grófné váratlanul elutazott Bécsből. Csak egy levelet hagyott hátra De Neef számára, amelyben közli, hogy sürgősen Londonba kellett utaznia, ahol fiatal gazdag amerikai hölgyekkel jegyezték el magukat. Csakhamar visszaérkezett Bécsbe és — újabb kölcsönt kért a szerelmes férfitől. De Neef, akinek ekkor már nem állt készpénz rendelkezésére, jelzálogkölcsönt vett fel bécsi házára, hogy kifizethesse az asszonynak a kért ötezer schillinget. Orssich grófné rövidesen új-

ból Londonba utazik és újból pénzre van szüksége. Újabb pénzkérések az angol fővárosból és

de Neef hamarosan több, mint 43.000 schillinget küld az asszony után

De Neef még mindig bizik, annál is inkább, mert Ethel két angol csekkeket adott át neki tartozásának fedezetéül. A férfi maga is Londonba utazik szerelmese után és mikor ott be akarja váltani a csekket, kiderül, hogy azokra

nincs semmi fedezet. A gazdag londoni nagybácsiról kitudódik, hogy teljesen vagyontalan, a két fiu gazdag menyasszonyai nem lelhetők fel.

A fiatalabbik fiu által aláírt kötelezvényről kiderül, hogy hamisítvány, mert a grófné írta alá fia nevét. De Neef teljesen megrendül az egymást követő leleplezések hatása alatt.

Az egykori milliomos kénytelen aranyóráját elzálogosítani, hogy visszatérhessen Bécsbe.

Az asszony már ekkor Bécsben van és mikor a férfi végleg le akar számolni vele, cinikusán vágja a szemébe:

— *Gentleman létedre öngyilkosságot kellett volna elkövetned!*

Ez már tulsok volt De Neef szívének is. Súlyos idegösszeomlást kapott, de összeszedte magát és blintető feljelentést tett az asszony ellen. Százötvenezer schillinget követelt vissza és családja címén kérte az eljárás megindítását. Az első bírósági tárgyaláson a grófné klinikus nyíltsággal jelenti ki, hogy szerelmi ügyről van szó és tudvalevően gyakran megtörténik, hogy a férfi egész vagyonát feláldoz-

Négyszobás lakás

magas földszint, szép, világos uccai szobák
november hó 1-re kiadó.

3218 Pista Mihail Vitcazul 4., sarokház. Bővebbet tulajdonos: Kneffel fa- és szénüzletben.

za a nőért, akit szeret. A vizsgálat kideríti, hogy a grófné fényűző életet élt és erre fordította a kicsalt összegeket. Négy kutya, három komorna kíséri állandóan utazásaiban és ezenkívül rengeteg pénzt emésztett fel hainak amerikai utazása is.

Menekülés a halálba

A második bírósági tárgyalásra a becsapott férfi helyett távirat érkezik. A táviratból kiderül, hogy

de Neef veronállal megmérgezte magát és az öngyilkosság sikerült.

A negyvenöt éves férfi nem tudta kiheverni a rengeteg csalódást. Előkelő gondolkozásmódja győzedelmeskedett és de Neef utolsó tetteiben is szót fogadott az asszonynak, akit szeretett. Még halála után is engedelmes rabszolgá maradt: végrendeletében

Orssich grófnét teszi meg általános örökösévé és kijelenti, hogy a neki adott összegeket ajándéknak tekinti.

Csak egyetlen feltétele van a végrendeletnek: az asszony az angol gentleman hűséges komornyikjának, az egyetlen embernek, aki végig kitartott mellette. 10.000 schillinget köteles kifizetni az örökségből.

A végrendeletben egyben azt is kérte, hogy szüntessék meg az eljárást Orssich grófné ellen. A grófnét közben letartóztatták és megindították ellene a vizsgálatot. Ma hozta meg döntését az ügyben a vizsgálóbíró és a legutóbbi eseményeknek, valamint

a végrendelet intézkedéseinek figyelembevételével, az eljárás megszüntetése mellett döntött.

Ebbe a határozatba dr. Bartak főügyész is belemagyodott, úgy, hogy Orssich grófnét ma szabadlábra helyezték és az eljárást megszüntették ellene.

Felemelték a 100 és 80 százalékos rokkantak nyugdíját

A felemelt nyugdíjakat a nyugdíjkönyvecskék ellenében fizetik ki

Bucurestiből jelentik: A hadügyminisztérium a hadirokkantak tudomására hozza, hogy miniszter tanácsi napló alapján

felemelték a teljesen megcsonkított, a száz százalékos és 80 százalékos rokkantak nyugdíját.

A teljesen megcsonkított és száz százalékos rokkantak az 1932. október 10-iki törvény 6. szakasza alapján kapják a jövőben a nyugdíjat, a 80 százalékos hadirokkantak pedig az ugyanezen törvény 7. szakasza által előírt és a jelenlegi illetmény

közti különbség 25 százalékát kapják többletként.

A felemelt nyugdíjakat a nyugdíjkönyvecskék ellenében fizetik ki és ezért a könyvecskék megfelelő lapját az 1932 évi törvény értelmében kiigazítják. E célból a könyvecskék beküldendők a hadügyminisztériumba a katonai nyugdíjak osztályára (Serviciul Pensilor Militare, Bucuresti, Calea Grivitei 28.) Az összes teljesen megcsonkított (maril mutilati) rokkantak könyvecskéit szeptember 1-ig, a száz százalékos rokkantak szeptember 1-től 15-ig, a 80 százalékos rokkantak pedig szeptember 15. után küldik be könyvecskéiket.

Olasz hajókkal a Földközi tengeren!

Ha nem tud dönteni nyári szabadsága ügyében: kérjen információkat azoktól, akik utaztak már a modern olasz luxus-hajókon!

VULCANIA (34.000 tonna, első és turista osztály) 28. aug.—13. szept., utirány: Genova—Cannes—Ajaccio—Nápoly—Capri—Port Said—Hailfa—Rodi—Athén—Ragusa—Trieste, mindenütt kiszállásokkal. Minimál-ár 12.200.— Lei.

OCEANIA (20.000 tonna, classe unique) 30. aug.—12. szept., utirány: Trieste—Athén—Istanbul—Yalta (Krimi félsziget)—Odessza—Varna—Rodi—Cattaro—Trieste, mindenütt kiszállásokkal. Minimál-ár 12.200.— Lei.

Információk, prospektusok, belratkozások aug. 20-ig:

a WAGONS-LITS // COOK irodában

ARAD, Minorita-palota.

Építkezésekhez

faanyag, téglá, cserép, mész, cement kedvező áron „TRANSILVANIA” cégnél, és feltételek mellett kapható Calea Radnet 10. ☎ Telefon: 612.

SPORT KÖZLÖNY

Összeállították a CAA jubileumi ünnepségén szereplő futbalcsapatokat

— A meccsek félidejében stafétafutások lesznek —

A CAA jubileumi ünnepségei iránt sportkörökben oly nagyméretű érdeklődés mutatkozik, amilyenre még példa nem volt. A délután 6 órakor kezdődő sportattrakciók programját a jubileumi ünnepség rendezőbizottsága elkészítette és ezek szerint két futballmérkőzés és mindkét meccs félidejében egy-egy stafétafutás kerülnek lebonyolításra. 6 órakor az „Ügyvédek—Orvosok” kombinált csapata mérkőzik a CAA „fekete-kakas” együttesével és a két csapat a következő összeállításban fog pályára lépni: **Ügyvédek—Orvosok:** Steiner Jenő dr.—Botis dr., Pécsi dr.—Rosenberg dr., Truia Bujor dr., Demeter dr.—Craznic dr., Stanojev dr., Wolfner dr., Bonciucut dr., Feldmann dr. — **CAA „fekete-kakasok”:** Deutsch—Kornis, Vladovici—Fáy, Horváth József, Piros—Halmos, Kenderessy, Romvári, Czégka, Drescher. Ennek a mérkőzésnek a félidejében, tehát fél 7 órakor 4×200 méteres stafétafutás kerül lebonyolításra egy atlétákból és egy futballistákból álló stafétacsapat között. 7 órakor a CAA „bombaszivar” csapata mérkőzik a SGA kitűnő old-boysaival és ez a meccs is nagyszerű sportot

ígér. A két csapat valószínű összeállítása a következő: **CAA-szivarok:** Horváth Lattyak—Csenka, Singer—Havas, Pálfi, Pfeifer I.—Duffner, Pálincás, Gencsi, Kelly, Pfeiffer II. — **SGA old-boys:** Becker—Roth, Murányi—Kudelász, Vidák, Kovács—Fock, Szalay, Vasvári, Merutz, Probst. Ennek a mérkőzésnek a félidejében ugyancsak stafétafutás lesz és pedig egy 50×100×200×50 méteres staféta, amelyen két csapat vesz részt. Az első távot két törpe-atléta, a 100 métert két ifjúsági, a 200 métert két senior-atléta, az 50 métert pedig két old-boys fogja futni és az érdekes összetételű staféta utolsó „futama” bizonyára bővelkedni fog a humoros jelenetekben.

A sportbeli részt követő társasvacsora 9 órakor veszi kezdetét és a lampionokkal feldiszitett CAA-pálya valóságos látványosság-számba fog menni. Eddig mintegy 200 előjegyzés történt a társasvacsorára és előjegyzések még péntek estig eszközölhetők a Vojtek és Weisz ilatszertárban. A vacsorát Korányi Barnabás dr., a CAA elnökének üdvözlő beszéde fogja bevezetni és vacsora után reggellg tartó tánc következik, két zenekar (egy jazz-és egy cigányzenekar) muzsikájának ütemeire.

Néhány hét

választ el bennünket csupán az őszi idény megkezdésétől és ilyenkor mindig felszínre kerülnek bizonyos rendellenességek, amelyek az elmúlt szezonban tapasztaltak alapján megjavításra, kiküszöbölésre szorulnak. Az égetően fontos problémák egyike például a tribünök megrendszabályozása. Az idén, a nemzeti bajnokság harmadik évében, az előző éveknél is érdekesebb, szebb és nívósabb mérkőzések színhelyei lesznek az aradi sportpályák és mint ilyen, elsősorban a Gloria-pálya. A nemzeti bajnokságban szereplő egyleteink tudvaleg igen nagy rezsivel dolgoznak, náluk tehát igen fontos, sőt létkérdés, hogy az egyes meccsek bevételei kielégítőek legyenek. A legnagyobb bevételt a tribünközönségtől kapják az egyletek, tehát a közönségnek azt a részét, amely az egyletek felfenntartásának legnagyobb részét vállalja, amely banijaival, sőt súlyos lejeivel adózik a sport oltárán, jobb és figyelmesebb kiszolgálásban kellene részesíteni. A tribünökön az ellenőrzés megszigorítandó és a „baráti” alapon való tribünre-engedés megszüntetendő. A legnagyobb gondot a páholyülésekre kell fordítani, mert azokon az utóbbi időben 12—14 éves gyermekek hancuroztak és tették lehetetlenné, hogy a páholy-jeggyel rendelkező közönség helyét elfoglalja. A sajtó- és bírópáholyban elvéve sportújságíró és futballbíró is akadt, de az itt helyetfoglalók nagyrészt semmi közönsége a sportújságírással és bírós-kodással. Feltétlenül oda kell hatni a mérkőzések rendezőségének, hogy a sajtópáholyban csakis sportújságírók foglalhassanak helyet, a bírópáholy pedig a futballbírók részére álljon szabadon. Megszívlelendő dolgok ezek, amelyek egyedül és kizárólag az egyesületek érdekeit szolgálják, mert ha a múltban tapasztalt anomáliák nem szűnnek meg, úgy a tribün-közönség elszokik, a szó szoros értelmében elvadul a mérkőzések látogatásától és ennek az egyesületek beláthatatlan kárát látják.

O Havaletz részi vesz a predeáli Károlykupa atlétikai versenyen. A CAA kiváló diszkoszvető rekordere vesz részt Aradról a folyó hó 11—12-én Predeálon lebonyolításra kerülő Károlykupa atlétikai versenyen. Havaletz nagy formáját tekintetbe véve, könnyen megjavíthatja a közelmúltban felállított országos rekordját.

O A Gloria-CFR vidéken. A Gloria két futbalcsapattal is szerepel vasárnap és pedig egyik együttese Sangu, a Sangu ellen, egy másik pedig Ineun, a Victoria ellen mérkőzik.

O Albu visszatért Bucurestibe. A Venus válogatott hátvédjének szabadsága lejárt és a kitűnő hátvéd csütörtökön elutazott Bucurestibe. A Venus ugyanis Sinaia-ba és Brasov-ba rándul és már a jövő héten megkezdí a rendszeres tréninget.

3115

Kártyavárként omlanak össze a CAO elleni vádak

Oradeáról jelentik: A Crisana feljelentése, amellyel a CAO működési lehetőségét akarta elgáncsolni, nagy visszhangot keltett az egész országban. Minden komoly sportember tisztában van azzal, hogy a feljelentés csak a túlzó fanatizmus szüleménye és az a hadbíróság előtt teljesen széjjel fog foszlani.

A megindított nyomozást egyébként tegnap folytatták a rendőrségen és a CAO-játékosokat, a vezetőség tagjait, valamint a CAO tanuit hallgatták ki. A kihallgatást maga dr. Popovici Valer rendőrkezes vezette és azon a divízió részéről Marinescu ezredes vett részt.

Marinescu ezredes jelenléte igen sokat jelentett az objektivitás szempontjából, mert hozzásegítette az összes CAO-tanukat vallomásaiknak legszélesebb mederben való megtételére.

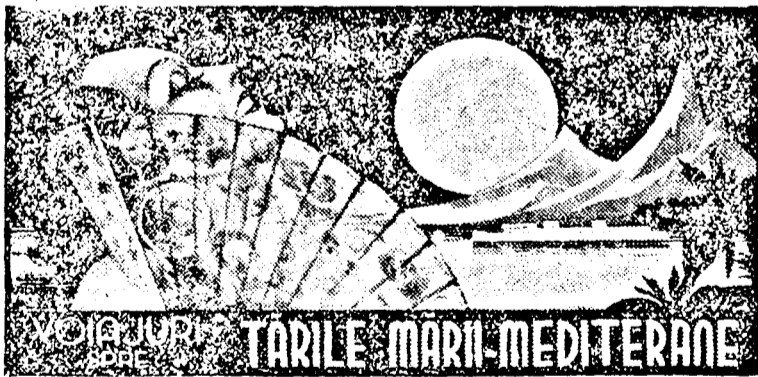
A megtett vallomások egyébként ezek dacára is arra mutatnak, hogy

az inkriminált kifejezések nem hangzottak el

és ezért a feljelentők szükségesnek látták bizonyítékokért a múltba menni. Így került sor egy régi Crisana-játékos vallomására, aki kijelentette, hogy most ugyan nem látott és nem hallott semmit, azonban emlékszik arra, hogy Barthá négy-öt évvel ezelőtt még a Törökországban szidta a románokat. Hogy milyen labilis az egész vád, arra jellemző, hogy János főhadnagy, a vád koronatanúja, — aki már nem emlékszik pontosan, hogy hallotta volna a szóbanforgó kijelentéseket, — maga is sajnálkozását fejezte ki Barthának az ügynek ilyen mérvű felfúvása miatt.

O Bolgár győzelem a Tour de Roumanie negyedik szakaszán. Tegnap bonyolították le a Braila—Brasov szakaszát a Románia körüli kerékpárversenynek és azon a bolgár Simoft győzött, Corneliu Nitescu, a második és harmadik étapp győztese, májbántalmak miatt feladni kényszerült a versenyt.

Olecsó vakáció utazások a német afrikai vonal szép hajóival.

Utrány: Hamburg—Rotterdam—Antwerpen—Southampton—Lissabon—Cintra—Ceuta—Malaga—Palma de Mallorca—Valdemosa—Genua. ☐ Teljes részvételi díj **Lei 16.000.** ☐ Kirándulások az összes érintett kikötőkben tehető. Legelőször indulás D. „Ussambara” szeptember 1-én. D. „Tanganjika” szeptember 29-én. D. „Njassa” augusztus 11. megtelt. ☐ Egy testő, nagyra átlható és olecsó Földközi-tengeri utazás. ☐ Prospektus és felvilágosítás

Hamburg—Amerika Linie képviselőfőnök:

Künstler Utazási és Vizumirodában Arad Bulev. Regina Maria 24. szám.

Moneasara
valamint
Buziasra

f. hó 12-én reggel 3/6-kor kényelmes bőrüléses autobuszokat indít a Mera & Co. autobusz vállalat.
Viteldij oda és vissza Lei 115.
Indulás minimum 20 jelentkező esetén.

Jelentkezéseket elfogad:
Sándor Iván & Co.
sorsjegyroda. 3198

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Tovább folyik a harc a francia frank körül

Kihatással lehet-e a lejre a frank sorsa? — Slavescu pénzügyminiszter a jelenlegi stabilizáció mellett

Altalános érdeklődést keltett az a párisi jelentés, amely a francia frank hivatalos leértékelése végett megindult harc részleteit ismertette. A frank devalorizációjának egyik leghevesebb szószólója Leon Blum, a francia szociáldemokrata-párt ismert vezére, akinek tudvalevőleg nagy szerepe volt a békeszerződések létrehozásában, mert abban az időben mint titkár működött Clemenceau mellett és meghiúsította a békekongresszusi tárgyalásokat azóta elhunyt irányítójának. Leon Blum már másfél évtized óta igen jelentékeny szerepet tölt be Franciaország politikai mozgalmában és utabban különösen közgazdasági problémák foglalkoztatják. Ugy ő, mint Paul Reynaud volt pénzügyminiszter hadjáratot indítottak a francia frank hivatalos leértékelése végett. Megállapításuk szerint a franknak együtt kell futni a dollárral és a fontsterlinggel, mert különben Franciaország exportja erősen alul marad ebben a versenyben.

Az az izgalmas küzdelem, amelyet a francia hivatalos pénzügyi körök folytatnak a francia frank lerontásának megakadályozása érdekében, bennünket is nagyon közelről érint. Köztudomású ugyanis, hogy a román-francia régi szoros gazdasági kapcsolatok miatt, mindig nagy kihatással vannak ránk a francia pénzügyi események.

A párisi pénzpiac évtizedek óta jóakaratu megértést tanúsít Románia iránt, amit a legutóbbi pénzügyi tárgyalások alkalmával is bebizonyított. Pénzügyi helyzetünk alapos ismerőinek állítása szerint a lej sorsa össze van kötve a francia frankkal. A francia pénzügyi kormányzat tanácsára történt 1929-ben a lej stabilizálása is, mivel 1920—1929-ig pénzünknek katasztrofális kilengései voltak. Emlékeztet például az 1926. májusi lejuhanás, amikor gazdasági életünk ugyszólván temetővé vált, mert a külföldi valuták szédtületes drágulása következtében nagy kereskedelmi és ipari vállalatok is máról-holnapra sokmillió veszteséget szenvedtek, sőt teljesen szűnőnek ismert cégek is valósággal elvéreztek.

Akik nálunk megalkuvás nélküli hívei a lej jelenlegi hivatalos árfolyamának, most azt hangoztatják, hogy a lej leértékelése akkor sem következhet be, ha a párisi harc a devalorizáció híveinek győzelmével végződik is. A lej stabilitásának legfőbb öre Slavescu pénzügyminiszter, a Nemzeti Bank helyiségében a napokban tartott konferencián újból le- szögezte a kormány álláspontját:

— Bárhogy alakuljanak is a világpiacokon a valuták körül megindult harcok, mi változatlanul kitartunk a lej mostani árfolyama mellett, amely a mi speciális gazdasági viszonyainknak teljesen megfelel és amelyet az 1929. évi törvény szabályozott.

Azok a fővárosi politikusok, akik évek óta érvényesülési és népszerűségi okokból pénzünk hivatalos leértékelése mellett kardoskodnak, most ismét hallatják szavukat, de a szilárd alapokra fektetett ellenkező vélemény-nyel alig tudnak szembeszállni. A lej stabilitásának hívei rámutatnak arra, hogy azok az államok, amelyek erőszakkal értékelték le a saját valutájukat, már eddig is súlyos veszteségeket szenvedtek. Amerika és Anglia a világ legnagyobb hitelező és exportáló államai, tehát ott célszerűnek látszott a valuta leértékelése, mert azt remélték, hogy adósaik ezáltal olcsóbban megszerezve a fontsterlingot és a dollárt, tartozásaikat könnyebben visszafizethetik. De ugy az exportban, mint az adósság visszafizetésébe vetett hitükben csalódtak. Újból és átmenet nélkül nem bírnak már vizs- zatérni arra az alapra, amelyről kilendültek és amely a háború előtt pénzértéknek felel meg. De hol van ettől az értéktől a francia frank és a lej...?!

A francia valuta csaknem 80 százalékát veszítette el békebeli értékének, a lej pedig nagyon sokkal alacsonyabb nivóra jutott. Hogy lehetne tehát párhuzamot vonni és együtt haladni a fontsterlinggal és a dollárral, amelyek a világ legjobb valutái voltak? Bucuresti-i beavatott források éppen ezért napról-napra hangsúlyozzák egy a tanács- termekben, mint a sajtóban, hogy pénzünk stabilitása változatlan marad, mégha a francia frank lerontásának vezérharcosai nem is szüntetnék be ártó törekvéseiket. Lehet, hogy a hivatalos párisi körök a jövőben beszüntetik a felesleges vitát a merész Leon Blum-mal és Reymonddal és nem tesznek egyebet, mint napról-napra nyilvánosságra hozzák az arany- készlet gyarapodásáról szóló hivatalos jelentéseket. Az arany ugyanis mindenki helyett beszél...

Ma például ezt jelentik Párisból: A francia nemzeti bank heti kimutatása szerint az arányinkasszó július 27. óta is emelkedett. Legutóbb 80 milliárd 252 millió aranyfrank volt, egy hónappal ezelőtt 79 milliárd 992 millió aranyfrank szerepelt a kimutatásban. (B-T.)

Negyven milliárd lej értékű bekebelezett kölcsönt folyósítottak öt év alatt

Decusara tanár, az igazságügyminiszterium statisztikai osztályának vezetője a miniszteriumok számára részletes kimutatást készített az 1929-től 1933. év végéig folyósított és visszafizetett, ingatlanokra bekebelezett kölcsönökről. A kimutatásokra különösen a pénzügyminiszteriumnak van szüksége a hitel- let fellendítése végett megindított akciójához. A kimutatás szerint a fentjezett öt év alatt 40 milliárd lej kölcsönt kebeleztek be a pénzintézetek és a magánhitelezők falusi birtokokra és városi házakra.

A bekebelezett kölcsön hatvan százaléka a városi házakra esik,

tehát a városi lakosság jobban eladósodott, mint a falusi. Decusara tanár megállapítja, hogy a bekebelezett kölcsönök összege évről-évre csökkent és 1931. után a konverzió következtében rohamosan esett. 1932-ben 40.897 jelzálogbekebelezés történt 6 milliárd 542 millió lej kölcsönösszeggel, 1933-ban 33 ezer esetben kebeleztek be jelzálogkölcsönöket összesen 5 milliárd 238 millió lej értékben, így a csökkenés 25 százalék, az 1929—1933. évi esés pedig összesen 52 százaléknak felel meg. A kölcsönök visszafizetéséről konstatálja a statisztikai osztály vezetője, hogy évente átlag 25 százalékát törlesztik a bekebelezett adósságoknak.

= A gabonakormánybiztosság vagononként 43.500 lejt vásárolja a jóménységű huzát. Bucurestiből jelentik: A gabonakormánybiztosság elhatározta, hogy tovább folytatja a gabona, különösen a buzavásárlást. Egyelőre lemondott arról, hogy vagononként 50.000 lejt adjon a buzáért, hanem csak 43.500 lej alapárát állapította meg vagononként a 75 kg-os (5% adalékkal) buzáért ab CFR. állomás franko. A kormánybiztosság csak jó árut vásárol és a szokásos bonifikációval. Egyelőre a kistermelőktől és csupán a gabonapiacra szerzi be az árut. A kormánybiztosság ez alkalmal tudtul adja, hogy az esetben, ha a fenti áron nem kapja meg a jó huzát, akkor a fogvasztási szövetkezetekhez fordul és általuk szerzi be a huzát.

= A gyümölcskiviteli cégek gyűlése. Bucurestiből jelentik: A kereskedelmi miniszteriumban gyűlést tartottak a legnagyobb gyümölcs-export cégek, amelyek elhatározták, hogy arra kéri a földmívelésügyi miniszteriumot: rendelje el, hogy a gyümölcs kiviteléért kapott külföldi devizákat ne kelljen a Nemzeti Bankba beszoigáltatni. Ha ez a kívánság nem volna teljesíthető, akkor engedje meg a kormány, hogy árucseré alapján exportálhassák a gyümölcsöt. Az országos gazdasági biztosság a napokban dönt a kérés fölött.

= A németországi cégek nagy árt kínálnak az árpáért. Bucurestiből jelentik, hogy németországi importőrök árpát akarnak venni a romániai termelőktől, de ebben a cikkben kevés a kínálat és lanya az üzlet. Már most megállapítható, hogy az ideai árpaexport eredménye nem éri el a múlt félévét. A németországi kompenzációs prémiumok árfolyama esik.

= Télen is hajózhatóvá teszik a Dunát. Brai- lából jelentik: Mivel a kereskedelmi forgalmat nagymértékben akadályozza az, hogy a Duna a téli hónapokban nem hajózható, ezért a kormány már most előkészületeket tesz olyan jéctörők alkalmazására, amelyeknek segítségével télen is hajózhatóvá tehető a Duna.

= Október 5-ig exportálható a vagonha, vagy hajóba rakott gabona. Tudvalevőleg a hó 1-én megszűnt az érvényük a kompenzációs be- és kiviteli engedélyeknek és ez nagy konsternációt idézett elő különösen a gabonaexportőrök között. A kormány gazdasági biztossága elhatározta, hogy október 1-ig meghosszabbítja a kompenzációs engedélyek érvényét, de ez se elégítette ki az érdekelteket, akik, mint Bucurestiből jelentik, ir- tekezletet tartottak a kereskedelmi miniszterium- ban és ott megállapították, hogy a meghosszabbítási rendelet hiányos, mert nincs benne az, hogy a kompenzációs engedélyeket milyen határidőig lehet letétbe helyezni a Nemzeti Banknál. Az ér- tekezlet után a kormány közgazdasági biztossága kimondta, hogy a letétbehelyezés utolsó hatá- rideje szeptember 20. Ugyanezen időpontig azt is igazolni kell, hogy az exportálandó áru vagon- ban, vagy hajóban szállításra készen áll. Akik ezt igazolják, azok kompenzációs engedélyükkel ok- tóber 5-ig lebonyolíthatják az exportot.

Olcsó és kellemes nyaralás szeptember hónapban!

Európa-pausálkurák 28—30 napig:

A Tenger barátainak sátor- táborában, Eforia	— — —	Lei	2.900-tól
Hotel Bellona, Eforia	— — —	"	7.950-től
Carmen Sylva	— — —	"	5.600-tól
Tekirghiol-Băi	— — —	"	3.360-tól
Palace-Hotel, Constanza	— — —	"	6.000-től
Sovata	— — —	"	4.170-től
Buzias	— — —	"	6.500-től
Püspökfürdő	— — —	"	4.480-től
Tusnad	— — —	"	5.600-től
Vatra-Dornei	— — —	"	6.000-től

Beiratkozások és felvilágosítások:

a Sándor (Európa hivatalos menetjegyirodában)

BULEV. REGINA MARIA 10. A megyei prefekturával szemben. CONSUM-tagok készpénzáron 6 havi részletre vehetnek részt!

Hol fordíttassa okmányait?

MITRA I. SÁNDOR-nál!

dipl. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző, hivatásos FORDÍTÓ, fordításokat eszközöl felelősség mellett a következő nyel- vekből: Román, magyar, német, francia, an- gol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel holland szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű for- ditó irodája. — Információs iroda. — Bejegyzett cég.

Arad, Bulev. Regele Ferdinand 5. Csanádi Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal, cégek részére jutánvos díjazás mellett. Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvez- ményt nyújt.

HIVATAL: d. e. 9—1-ig, d. u. 3—7-ig.

Gyárak
figyelmébe! **Original Bürk ellenőrző órák** nagybani árák mellett szerezhetők be. **Kálmán A. Részvénytársaság, Arad**

A lázadó lengyel bányászok miatt kiéleződött a helyzet az észak-franciaországi bányavidéken

Párisból jelentik: Az escarpellesi bányában lejátszódott tegnapi események súlyos következményekhez vezettek. A lengyel bányászok 300 francia bányászt lezártak a tárna mélyében, hogy pressziót gyakoroljanak a bányai igazgatóságára két elbocsátott lengyel bányász visszavétele érdekében. A bányai igazgatóság ma 135 lengyel bányászt elbocsátott azért, mert francia bányásztársaságokkal szemben nem viselkedtek úgy, mint ahogyan bajtársakkal szemben viselkedni kellett volna.

Rendőri bizottság szállt ki az escarpellesi bányaterületre, hogy csirájában fojtsa el az elégedetlenség következtében esetleg kirobbanó zavargást. Az izgalom tegnap óta növekedett. Ma délelőtt hirdették ki a bányában az igazgatóság határozatát, amely szerint a lengyel bányászok közül 135-öt azonnal elbocsátanak. Az igazgatóság határozatának kihirdetését vad szitkozódás követte, majd fenyegetések hangzottak el. Lensben azt hiszik, hogy a bányaterületen súlyos zavargások fognak kitörni. Nemcsak az elbocsátott lengyel munkások nem riadnak most már vissza semmiféle erősebb akciótól, de a francia bányászok is fel vannak zúdulva. De nemcsak a francia munkások, hanem a lakosság is haragszik a bányai igazgatóságra, hogy annyi lengyel munkást alkalmaz. Az alkalmazott munkások ötven százaléka lengyel.

A bányai igazgatósága az egyre jobban kiéleződő helyzetre való tekintettel arra kérte a kormányzót, hogy a bányarendőrség mellé állami rendőrszolgálatot is vezényeljen ki Escarpellesbe. A kérelemnek eleget tettek, de nemcsak nagyobb létszámú rendőrszolgálatot vezényeltek ki a bányaterületre, hanem a környék valamennyi katonai helyőrségét riasdókészültségbe helyezték.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, AUGUSZTUS 10.

Bucuresti, 13: Könnyű lemezek. 13.45: Könnyű lemezek. 14.40: Könnyű lemezek. 19.05: Exotikus zene. 20.15: Rádiózenekar. 21.15: Lazarescu I. zongorázik. Schumann: Humoreszk. 21.45: Cerna író műveiből. 22: Nicolau Miklós énekel. 22.30: Szórakoztató lemezek. 23.30: Zene a Piccadilly-vendéglőből. — **Budapest I.** 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 11: Felolvasások. Közben: Hanglemezek. 13: Déli harangszó. 13.05: Hanglemezek. 14.30: Grömann Dina énekel, Horváth László gondolkázik. 16.30: A rádió diákléírása. 17: Nyári Rudi és zenekara. 18.05: „A reklámról.” 18.30: Állástalan Zenészek Szimfónikus zenekara. 19.45: Sportközlemények. 20: Pogány Dezső jazz-zenekarának műsora: Horti Lajos énekszámaival. 20.55: A rádió külügyi negyedőrája. 22.15: Közvetítés Salzburgból. A Bécsi Filharmonikusok hangversenye. Vezényel Bruno Walter. 23.15: Hírek, időjárásjelentés. 23.30: Cigányzenekar. 0.10: „Hungary and the Hungarians.” 0.25: Nógrády Guido jazz-zenekarának műsora. — **Bécs, 12.30:** Osztrák falusi táncok lemezek. 13: Szórakoztató lemezek. 14.10: Lemezek. 17.35: Richert Beatrix esellőzik. 18.30: Rádiózenekar. 20.25: Schiller dalokban. Fúkar Gusztáv bariton éneke. 23.15: Rádiózenekar. 0.30—2: Táncczene. — **Belgrád, 12:** Rádiónégyes. 13.05: Gracsinin zenekar, népzene. 19.30: Petrovics énekes dalestje. 20.20: Lemezek. 20.45: Cveics Zsarko énekel. 22.45: Lemezek. 23: Rádiónégyes. 24—0.30: Táncczene. — **Deutschlandsender, 14:** Nyári egyveleg lemezek. 16.15: Smetena: Moldva (lemezek.) 18.40: Voszt alt, német és angol dalok. — **Kassa, 12.30:** Lemezek. 19.55: Katonazene. 14.30: Magyar hírek. 14.35: Lemezek. — **Köln, 17:** Nyugatnémet kamarazenekar, könnyű zene. 18.15: Holland kamarazene. 20: Vidám zene Felsőbajorországból lemezek. — **Königsberg, 14.05:** —15.30: Kedvelt lemezek. 17: Kis rádiózenekar. Szórakoztató zene. 23.30—1: Szórakoztató zene. — **Lipce, 13:** Szórakoztató zene. 16: Herse: A wörlltzi park, hangkép zenével. 17: Könnyű zene. 22: A szimfónikusok kerengőestje. — **Pozsony, 11.05:** Magyar hírek. 13.10: Hírek, lemez. 14.40: Német és magyar hírek, időjárás. 18.40: Lemezek. 19.15: Magyar műsor. 20.20: Medveczky K. előadása. 23.45: Magyar hírek. — **Róma, 13.30:** Lemezek. 14.05: Malatesta-kamarazenekar. 18.10: Szórakoztató zene. 20.15: Lemezek. 21.45: Suppé: Boccaccio, háromfelvonásos operett. — **Varsó, 17:** A szerelemről szóló lemezek. 19.15: Karénekek, lengyel dalok. 19.35: Könnyű lemezek. 20.15: Cylvinska-Bajo-

novska énekesnő és Stokowska hegedűművész hangversenye. 23.30: Táncclemezek.

SZOMBAT, AUGUSZTUS 11.

Bucuresti, 13: Déli zene lemezek. 13.45: Könnyű lemezek. 14.45: Könnyű lemezek. 19.05: Matza Stelian zenekara, románok s nemzeti dalok. 21.15: Rádiózenekar. 23.30: Zene a Continental-vendéglőből. — **Budapest I.** 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 11: A „Budapest” nevű első magyar Dunatengerjáró hajó vízrebocsátásának közvetítése. 13: Déli harangszó. 13.05: Weidinger Ede szalonzenekara. 14.30: Szmirnov Szergej balalajkenekara. 17: a Rádióélet ifjusági félfőrája. 18: „Boldogság, a varázsló”. 18.30: Perei Lili énekel, zongorakísérettel. 19.10: Mit üzen a rádió. 19.45: Hanglemezek. 21: Közvetítés Miskolcra. A krasznocarszki volt magyar hadifoglyok országos bajtársi találkozója. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Veres Lajos és cigány zenekara muzsikál, Kalmár Pál énekel. 24: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. — **Bécs, 13:** Rádiózenekar. 15.10: Művészlemez. 18.40: Német operák lemezei. 20.20: A nevetés a zenében. Lemezek ismertetéssel. 23.50: Sieberth-négyes. Bécsi zene. 0.50—1: Az állástalanok zenekara. — **Belgrád, 12:** Lemezek. 12.20: Lemezek. 13.05: Rádiónégyes. 19: Lemezek. 19.30: Rádiónégyes. 21: Haydn: A teremtés, oratórium, közvetítés Nagybecskerekéről. 23: Hírek. Szerb-est (zene és népdalok.) 0.10—1: Táncclemezek. — **Berlin, 14.15:** Tarka lemezek. 15.15: Régi és új táncok. lemezek. 17: Kis rádiózenekar. 19.20: Tarka nyári est a falusi életből, zenével. 20: Rádiózenekar. — **Deutschlandsender, 14:** Vidám lemezek. 18.30: Vidám dalok gyermekekről és állatokról. 19.35: Vidám fuvószene lemezek. 21.10: A Woltschach- és Grahé-zenekarok táncczeneje. — **Kassa, 18.40:** Magyar műsor. 19.20: Lemezek. 19.55: Magyar hírek. — **Königsberg, 12.30—14:** Danzingi rendőrszolgálat, szórakoztató zene. 14.05—15.30: Hétfégi lemezek. 17: Operai zenekar. 19.25: Schütz orgonaművész játéka. — **Lipce, 13—15:** Szórakoztató zene. 17: Hétfégi könnyű és táncczene. 19.15: Fuvózenekar. — **Pozsony, 11.25:** Magyar hírek. 13.10: Hírek, lemezek. 13.40: Német és magyar hírek. 19.15: Augusztusi kabaré (magyarul). — **Bécsi Gyula:** Mikor az Irodalom megrendelésre dolgozik, Révész Ilona dalokat énekel. Herczeg G.: Nyári kinok, rádióbohózat. 23.15: Magyar hírek. — **Prága, 21:** Offenbach: Szép Heléna, háromfelvonásos operett. — **Róma, 13.30:** Lemezek. 14.05: Könnyű zene. 18.10: Leonardi zongoraművész hangversenye. 22.30: Szimfónikus hangverseny a Masenzio-bazilikából. — **Varsó, 13.10:** Lemezek. 17: Falusi zenekar, néptáncok. 18.25: Beethoven: Hegedű, brácsa- és cselló-szerenád. 19.15: Katowicei mandolinzenekar. 20.40: Lemezek. 21.40: Wolinski tenor énekel. 22.12: Rádiózenekar. 23.10: Táncclemezek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lei.** :- szó 2 lei. :-

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef. : 151

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Fischer Elz-palotai bontásokból kikerülő, **ócska anyagok** (tégla, fa, ajtók ablakok, stb.)

3201 **jutányos áron eladók**
Koch építész.

40 család méh, pergethető, azonnal eladó. Tóth István földbírtokos Vingán. 3215

ALKALMI VÉTELEK! Komplettni uri szoba 14.000 lei, hálószobák 1600 lei, fehér konyha. Singer varrógépek, ebéd. 16 kredencek 1800, székek, fotélek, ebéd. 16 divány, márkás zongorák 6000-tól, csillárok, svári és perzsaszőnyegek, íróasztalok, dísztárgyak, ezüstök, fizetberendezések, schöberli fotel, kasszák, fali tükrök, ágybetétek kőgőz 1800-tól, légszűrőkre és zálogtárgyakra a legmagasabb összegűeket csak az általunk képviselt timsorai zálogház folyósítja. Meghosszabbításokat legolcsóbban vállalunk „COMISIO” biz. fizet. Bui Rez. Maria 12. Dacia mellett.

KIFOGASTALAN fayence-fürdőkáád eladó. Str. Calvin 8. 3202

TELJESEN UJ VASAGY sodronnyal és finom új férfiruha kistermetre eladó. Megtekinthető reggel 9-től délután 6-ig. Str. Nicu Filipescu No. 9., I. em., 3 ajtó. 3221

Egy kis Wertheim kassza
Jó állapotban
megvételre kerestetik

Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérjük leadni.

LAKÁS.

KERESK gyermeknélküli család részére 2 vagy 3 szobás, elő-, fürdőszobás, központon közel, féregmentes, lehetőleg modern lakást szeptember 1-re, vagy későbbi elfoglalásra. Földeztint előnyben. Ajánlatokat e lap kiadóhivatalába kérek, „Armegjelölés” jelíggel. 3213

Parkra nyíló

4 szobás magasöldszintes uri lakás. november 1-re kiadó. **Bulevard Dragalina 14.** Parcul Eminescu-val szemben. 3194

KÉT SZEMÉLYRE keresek különbejáratu butorozott szobát fürdőszobával augusztus 15-re. — Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 3220

MODERN 3 szoba, elő-, fürdőszobás lakás kiadó. Str. Granicerilor 6. 3219

INGATLAN.

Vesztőhely legjobb helyén 275 □-öles

!! telek eladó !!
A Piata Cetatea Veche-n szintén 275 □ öles, két uccára szóló **saroktelek** eladó. Érdeklődni: Sereg János „Máros” evezős egyesület. 3200

Eladó ház! 2 egyszobás és 1 kétszobás lakással, elköltözés miatt. — Strada Gelu 23. 3199

Eladó házak!

Belvárosi 4 szobás abszolút modern-parkettás, bankköössénnel terhelt magánház 380.000.

Központon emeletes bérház, 14 lakással, 11 fürdőszobával, 170.000 lej bérjövadelemmel, kölcsönnel terhelt, 1.200.000 lejért.

Központon közel emeletes, jövedelmező bérház 450.000 lejért.

Ezekon kívül több bér- és magánházak 70.000 lejtől 3 és fél millió lejig terjedő árban eladók **Boross-ügynökségnél Arad, Str. Bratianu 21. sz.**

KÜLÖNFÉLEK.

Impotenciánál azonnali diszkrét, garantált segítség „Laboratorium” B asov, Str. Bratianu 64. Válaszbélyeget kérek. 3214

ÜZLETEK.

Társat keresek 300.000 lejjel gyári szövetterakat létesítéséhez. Ajánlatokat „Tőke tisztosítva” jelíggel az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 3216

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelo otthon! Polgári árák!
Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.